

З Б І Р Н И К

тестових

завдань

Частина I

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Н.А. Бак

ФІНАНСИ

Частина I

Збірник тестових завдань

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

2024

УДК 336(072)
Б19

*Друкується за ухвалою вченої ради економічного факультету
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 7 від 31.01.2024 р.)*

Бак Н.А.

Б19 Фінанси. Частина I : збірник тестових завдань. Чернівці : Чернівецьк. нац.
ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 112 с.

У запропонованому виданні висвітлено питання функціонування фінансової системи України. Подано тестові завдання, виконання яких сприятиме глибшому розумінню навчального матеріалу за темами першого й другого модулів курсу «Фінанси».

Для здобувачів, які вивчають курс «Фінанси», абітурієнтів, які готуються до вступу в магістратуру за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», а також для осіб, які прагнуть поліпшити власний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями економіста.

УДК 336(072)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024
© Бак Н.А., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	5
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ФІНАНСІВ	6
Тема 1. Становлення та розвиток фінансової науки.....	6
Тема 2. Фінанси як предмет фінансової науки.....	14
Тема 3. Фінансові ресурси.....	22
Тема 4. Фінансова система держави.....	30
Тема 5. Фінансова політика.....	38
Тема 6. Фінансовий механізм.....	47
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ МІКРОЕКОНОМІКИ	56
Тема 7. Фінансовий менеджмент.....	56
Тема 8. Управління державними фінансами	65
Тема 9. Фінансове планування та прогнозування.....	73
Тема 10. Фінансовий контроль.....	81
Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання.....	90
Тема 12. Фінанси домогосподарств.....	98
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	107
ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА	110

ВСТУП

Фінансове забезпечення процесу досягнення цілей функціонування та розвитку будь-якого економічного суб'єкта – завжди актуальне завдання, виконання якого покладається на фахівців-економістів. Потрібні при цьому практичні вміння та навички формуються як під час навчання майбутніх фінансистів, так і безпосередньо в їхній практичній діяльності. Проте динамізм, комплексність, складність прикладних фінансових завдань потребують, серед іншого, надійного фундаменту теоретичних знань. Його глибина та різноплановість - запорука швидкого реагування фахівця на змінні соціально-економічні обставини, його здатності оперативно обґрунтувати та ефективно реалізувати фінансові рішення, необхідні для забезпечення інтересів держави, суб'єктів господарювання, або ж домогосподарств.

Відповідна теоретична база фахівця-економіста формується у процесі опанування навчального матеріалу дисципліни «Фінанси» - обов'язкової компоненти освітніх програм здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», і вибіркової – для здобувачів освітніх програм з інших спеціальностей.

Набуття необхідних компетентностей з фінансів відбувається в тісній співпраці студента з викладачами під час контактних занять і позааудиторного спілкування (консультації, науково-дослідна діяльність), а також у ході самостійного навчання. Воно забезпечує професійне самовдосконалення майбутнього фахівця, стимулює самоорганізацію та заохочує пошук відповідей на різноманітні питання. Досягненню зазначених цілей повною мірою сприяє тестування – метод навчання й, одночасно, метод вхідного, поточного, підсумкового й атестаційного контролю результатів освітньої діяльності.

Тести, запропоновані в цьому навчально-методичному виданні, також можна використати при підготовці до вступу в магістратуру за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Навчально-методичне видання складається з двох частин, які містять тести з відповідних тем навчальної дисципліни «Фінанси».

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Використовуючи під час самопідготовки матеріал цього навчально-методичного видання, зверніть увагу на таке:

1. Навчальна програма курсу «Фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», передбачає вивчення 22 тем. Пропонована перша частина видання містить тести по кожній з дванадцяти тем першого й другого модулів курсу. Для глибшого розуміння навчального матеріалу та більш ефективного його опанування тести доцільно опрацьовувати послідовно.

2. Збірник містить закриті тести двох видів:

- 1) з вибором правильної відповіді – це тести, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з кількох запропонованих;
- 2) з відповіддю «так» або «ні» щодо наведеного твердження.

3. Більшість тестів, запропонованих для розв'язання, належить до тестів першого рівня складності. Однак автор **настійливо рекомендує** здобувачам не тільки обирати правильну відповідь, але й пояснювати свій вибір. З цією метою варто посилатися на доведені наукові положення теорії фінансів, а також на положення чинного законодавства, статистичні дані, фактологічний матеріал. Такий підхід допоможе студентам ліпше опрацьовувати і запам'ятати навчальний матеріал, а також:

- або переконалися в правильності власної відповіді на тест і посилити власну аргументацію при виконанні інших завдань за відповідною темою;

- або знайти помилку у власній відповіді, що також допоможе надалі уникати неправильних рішень.

4. При опрацюванні тестів звертайте увагу на час виконання завдання: не поспішайте, але водночас орієнтуйтеся на те, що один тест треба виконати протягом (у середньому) 1-2 хвилин. Адже процедура тестування при проведенні контрольних заходів має часові обмеження.

Самостійна робота над навчальним матеріалом курсу «Фінанси» потребує використання різних джерел інформації, рекомендований перелік яких наведено у цьому виданні.

МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ ТЕОРІЇ ФІНАНСІВ

Тема 1. Становлення та розвиток фінансової науки

A. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Сукупність поглядів, ідей, суджень, висловлювань тощо з фінансових питань, яка розвивається в суспільстві в конкретних історичних умовах, - це...
 - а) фінансова теорія;
 - б) фінансова наука;
 - в) фінансова думка;
 - г) фінансова концепція.
2. Творчі джерела фінансової думки охоплюють...
 - а) логіко-математичний інтелект;
 - б) міжособистісний інтелект;
 - в) просторовий інтелект;
 - г) державницький інтелект.
3. Спосіб розуміння, інтерпретації, трактування, пояснення фінансових явищ і процесів – це...
 - а) фінансова теорія;
 - б) фінансова наука;
 - в) фінансова думка;
 - г) фінансова концепція.
4. Комплекс пояснень фактів, осмислення фінансових реалій, який об'єднаний єдиною внутрішньою пізнавальною логікою, взаємозв'язаний у різних його частинах, - це...
 - а) фінансова теорія;
 - б) фінансова наука;
 - в) фінансова думка;
 - г) фінансова концепція.
5. Фінансова теорія передбачає...
 - а) аргументацію положень;
 - б) одностайність поглядів науковців;
 - в) сталість академічної фінансової думки;
 - г) домінування суспільних інтересів.
6. Сукупність теоретичних положень про фінанси – це...

- а) фінансова теорія;
 - б) вчення про фінанси;
 - в) фінансова думка;
 - г) фінансова концепція.
7. Сукупність об'єктивізованих знань про фінансові явища, процеси, реалії, а також достовірно встановлені закономірності їх розвитку – це...
- а) фінансова теорія;
 - б) фінансова наука;
 - в) вчення про фінанси;
 - г) фінансова концепція.
8. Позитивна фінансова наука...
- а) пояснює фінансові явища;
 - б) аргументує способи розв'язання фінансових проблем;
 - в) оцінює ефективність фінансової політики;
 - г) прогнозує розвиток фінансових процесів.
9. До проявів фінансової науки належить...
- а) сукупність знань про фінанси;
 - б) діяльність, зорієнтована на створення знань про фінанси;
 - в) наявність інститутів, які займаються науковою діяльністю у сфері фінансів;
 - г) усі відповіді правильні.
10. Структуру фінансової науки визначають...
- а) історико-теоретичні науки;
 - б) науки управлінського циклу;
 - в) прикладні науки;
 - г) усі відповіді правильні.
11. Відповідно до структури фінансової науки, фінансовий ринок належить до...
- а) історичних наук;
 - б) наук управлінського циклу;
 - в) прикладних наук;
 - г) теоретичних наук.
12. Пояснення суті фінансів і фінансових явищ, розкриття їхнього причинно-наслідкового зв'язку забезпечує така функція фінансової науки:
- а) пізнавальна;
 - б) інтерпретаційна;
 - в) нормативна;

- г) ціннісна.
13. Конкретизацію ролі науки у фінансовій освіті, формуванні належного рівня фінансової грамотності забезпечує така функція фінансової науки:
- а) виховна;
 - б) прикладна;
 - в) креативна;
 - г) ідеологічна.
14. До спеціальних функцій фінансової науки належить...
- а) прогностична;
 - б) гносеологічна;
 - в) евристична;
 - г) інструментальна.
15. Автор критерію зрілості фінансової думки як критерію періодизації розвитку фінансової науки – це...
- а) проф. Рау К.Д.Г.;
 - б) проф. Янжул І.І.;
 - в) проф. Федосов В.М.;
 - г) проф. Вернадський І.В.
16. За Федосовим В.М., донауковий етап розвитку фінансової думки тривав до...
- а) X століття нашої ери;
 - б) XIII століття нашої ери;
 - в) XV століття нашої ери;
 - г) XX століття нашої ери.
17. Початок новітнього періоду розвитку фінансової науки вітчизняні науковці відносять до...
- а) кінця XIX століття;
 - б) першої половини 30-х років XX століття;
 - в) другої половини 70-х років XX століття;
 - г) початку XXI століття.
18. Розвиток монетаризму – це сутнісна ознака...
- а) донаукового стану розвитку фінансової науки;
 - б) розвитку першого класичного періоду фінансової науки;
 - в) розвитку четвертого класичного періоду фінансової науки;
 - г) новітнього періоду розвитку фінансової науки.
19. Першим автором науково-практичної праці з фінансів вважають...
- а) Конфуція;
 - б) Ксенофонта;

- в) Аристотеля;
 - г) Луція Сенеку.
20. Перші засади справедливої системи оподаткування наведено у працях...
- а) Конфуція;
 - б) Ксенофонта;
 - в) Томаса Гоббса;
 - г) Адама Сміта.
21. Право можновладця на збір податків обґрунтував...
- а) Вільям Петті;
 - б) Фома Аквінський;
 - в) Нікола Орезма;
 - г) Жан Боден.
22. Використання неповноцінних грошей під виглядом повноцінних з метою поповнення державної скарбниці вважав гріхом...
- а) Джон Локк;
 - б) Фома Аквінський;
 - в) Нікола Орезма;
 - г) Діомед Карафа.
23. Творцем першої транснаціональної фінансової системи українські науковці вважають...
- а) громадянське суспільство Афінської республіки;
 - б) духовно-лицарський орден тамплієрів;
 - в) Христофора Колумба;
 - г) Давида Рікардо.
24. Ототожнення фінансів з лукавством і грабежем у XV-XVI століттях відбувалося у...
- а) Франції;
 - б) Італії;
 - в) Англії;
 - г) Німеччині.
25. У науковий обіг термін «фінанси» ввів...
- а) Адам Сміт;
 - б) Вільям Петті;
 - в) Жан Боден;
 - г) П'єр Рішар.
26. Автор праці «Фінанси як нерви держави»:
- а) Ксенофонт;
 - б) Фома Аквінський;

- в) Адам Сміт;
 - г) Жан Боден.
27. Завершення процесу формування національних фінансових систем на теренах європейських країн відбулося в...
- а) XIV-XV століттях;
 - б) XVI-XVII століттях;
 - в) XVIII-XIX століттях;
 - г) XX-XXI століттях.
28. Як самостійна наука, фінанси виокремилися в...
- а) XIV-XV століттях;
 - б) XVI-XVII століттях;
 - в) XVIII-XIX століттях;
 - г) XX-XXI століттях.
29. Проф. Янжул І.І. вважав «батьком фінансової науки» автора праці «Система фінансів»...
- а) В.Г.Ф. Рошера;
 - б) Й.Г. Юсті;
 - в) Й. Зонненфельса;
 - г) А. Сміта.
30. «Критичне смітіанство» та «критичне рікардіанство» характерне для представників...
- а) англійської фінансової школи;
 - б) німецької фінансової школи;
 - в) італійської фінансової школи;
 - г) французької фінансової школи.
31. Автор закону зростаючого обсягу державної діяльності - це...
- а) Давид Рікардо;
 - б) Йоган Юсті;
 - в) Жан Сісмонді;
 - г) Адольф Вагнер.
32. Розширення об'єкта і предмета фінансової науки в XIX столітті відбулося за рахунок таких складових:
- а) особисті фінанси;
 - б) корпоративні фінанси;
 - в) фінанси територіальних союзів;
 - г) усі відповіді правильні.
33. Концепція «здорових фінансів» втратила свою вагомість і прикладне значення через...
- а) розвиток корпоративних фінансів як сегменту фінансової науки;

- б) застосування дефіцитного бюджетного фінансування;
 - в) фінансову глобалізацію;
 - г) світові війни.
34. Інтенсивний розвиток теорій неоінституціоналізму урізноманітнив положення фінансової науки...
- а) на початку XX століття;
 - б) в 30-х роках XX століття;
 - в) в 50-х роках XX століття;
 - г) в останній третині XX століття.
35. До неокласичного напрямку фінансової науки входить така наукова школа:
- а) марксисты;
 - б) фізіократи;
 - в) кейнсіанство;
 - г) камералісти.
36. Етап зародження української фінансової науки співвідносять із ...
- а) кінцем XVII століття;
 - б) кінцем XVIII століття;
 - в) першою половиною XIX століття;
 - г) кінцем XIX століття.
37. Осередками фінансової науки в Україні на початку XX століття були ...
- а) університети;
 - б) наукові школи;
 - в) об'єднання науковців;
 - г) об'єднання промисловців.
38. Український письменник, який має напрацювання у фінансовій науці, - це :
- а) Юрій Федькович;
 - б) Іван Франко;
 - в) Михайло Коцюбинський;
 - г) Іван Нечуй-Левицький.
39. До загальних рис української фінансової науки в радянський період варто віднести ...
- а) критику буржуазних праць;
 - б) розширення сфери фінансових відносин;
 - в) позитивні коментарі марксизму-ленінізму;
 - г) усі відповіді правильні.

40. Теорію суспільного вибору обґрунтував ...

- а) Кнут Віксель;
- б) Вільфредо Парето;
- в) Джеймс Б'юкенен;

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. На думку проф. Опаріна В.М., фінансова діяльність є привілеєм професіоналів.
2. Неоднорідність суспільної думки сприяє розвитку фінансової науки.
3. Наукові етапи розвитку фінансової думки визначаються домінуванням тієї чи іншої фінансової концепції.
4. Фінансові терміни фіксують та описують взаємозв'язки між явищами фінансової дійсності.
5. Тільки істинні концепції, гіпотези й теореми формують положення фінансової теорії.
6. В основу економічної політики та відповідного законодавства країни покладено обґрунтовані положення фінансової теорії.
7. Нові теоретичні уявлення про фінансову дійсність обов'язково протистоять традиційній фінансовій теорії.
8. Плюралізм фінансової теорії – це фактор розвитку науки, творчої свободи, демократичного суспільства.
9. Фінансова наука характеризується з боку її форми – систематизованістю, з боку її змісту – доказовістю й достовірністю.
10. Нормативна фінансова наука описує та інтерпретує фінансові явища та процеси.
11. Понятійний апарат фінансової науки містить фінансові терміни та категорії.
12. Фінансова наука має тільки теоретичний характер.
13. Суспільство в усій його різноманітності визначає об'єкт фінансової науки.
14. Сьогодні існує чітко визначена періодизація розвитку фінансової науки.
15. Фінансова наука виникла раніше фінансової практики.
16. Еволюція функцій держави стимулювала розвиток фінансової думки та фінансової науки.
17. Духовенство відіграло певну роль у розвитку фінансової думки.

18. Початок розбудови фінансової архітекτονіки пов'язують з появою фінансово-банківських інститутів.
19. Неаполітанський політик Діомед Карафа в 19 столітті створив класифікацію видатків держави.
20. Термін «finis» мав місце у грошових відносинах між державою та населенням використовувався для означення завершення грошового платежу.
21. Уперше в сучасному трактуванні термін «фінанси» почали використовувати у Франції.
22. Сучасне розуміння публічних фінансів закладено в працях італійських і німецьких дослідників у 15-16 століттях.
23. Основоположником фінансів як науки став Адам Сміт.
24. На розвиток фінансової науки фундаментально вплинули політична економія та державне право.
25. До сьогодні дискутується питання щодо самостійності науки про фінанси.
26. Розвиток окремої наукової дисципліни «Історія фінансової думки» - це ознака розвитку самостійної фінансової науки.
27. Самостійна наука про фінанси передбачає розвиток національних напрямків фінансової думки.
28. Предметом фінансової науки є сукупність фінансових установ, що здійснюють контроль за розподілом і перерозподілом ВВП.
29. Розвиток кейнсіанства як окремого напрямку науки та нової фінансово-економічної політики активувала друга світова війна.
30. Соціально-етична теорія оподаткування – одна з найбільш поширених у XX столітті класичних теорій державних фінансів.
31. Чернівецький університет імені Франца Йозефа вважали осередком розвитку фінансової науки в Україні в XX столітті.
32. В.М. Федосов, С.І. Юрій, В.Л. Андрущенко – корифеї української фінансової науки середини XX століття.
33. У кінці XIX – на початку XX століття українські науковці розвивали теорію фінансів, насамперед, у працях з фінансового права.
34. У кінці XIX – на початку XX століття українські науковці надавали пріоритет дослідженню не вітчизняного, а зарубіжного досвіду розвитку фінансів.
35. Микола Петрович Яснопольський заснував першу у світі наукову школу територіальної фінансової економетрії.

36. Глобалізація – важливий фактор розвитку сучасної фінансової науки.
37. Інституціоналізм суттєво впливає на розвиток фінансової науки та практики.
38. На сучасному етапі розвитку фінансової науки цінують одностайність поглядів і тверджень.
39. На відміну від періоду XVIII-XIX століть, сьогодні суттєвий вплив на розвиток фінансової науки справляють індивідуальні потреби громадян.
40. Сучасна фінансова наука дотримується аргументу про фіскальну експлуатацію громадян державою.

Тема 2. Фінанси як предмет фінансової науки

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. До базових суспільних інститутів належать ...
 - а) власність, держава, фінанси;
 - б) власність, релігія, гроші;
 - в) сім'я, кредит, фінанси;
 - г) релігія, власність, гроші.
2. Серед аспектів суті фінансів виокремлюють ...
 - а) інституційний;
 - б) матеріальний;
 - в) правовий;
 - г) усі відповіді правильні.
3. Існують такі концепції фінансів:
 - а) відтворювальна та виробнича;
 - б) розподільча та відтворювальна;
 - в) розподільча та перерозподільча;
 - г) розподільча та виробнича.
4. Фінанси – це ...
 - а) економічні відносини, які виникли в результаті формування, розподілу та використання ВВП, матеріалізовані у потоках грошових коштів;
 - б) система управління фінансовими ресурсами підприємства;
 - в) система відносин між суб'єктами господарської діяльності з питань залучення та використання економічних ресурсів;

- г) діяльність органів державного управління з формування і використання державних коштів.
- 5. Внутрішня суперечливість фінансових відносин зумовлена ...
 - а) обмеженістю економічних ресурсів;
 - б) державним регулюванням економічних процесів;
 - в) ринковою конкуренцією;
 - г) приватною власністю на засоби виробництва.
- 6. Матеріальна база виникнення фінансів - це ...
 - а) національне багатство країни;
 - б) обмін товарами, роботами, послугами;
 - в) обмеженість економічних ресурсів суспільства;
 - г) зміна форм або суб'єктів власності.
- 7. Основними ознаками фінансів є ...
 - а) економність, своєчасність, доступність;
 - б) обмеженість, неконтрольованість;
 - в) вартісний характер, розподільчий характер, формування та використання цільових грошових фондів;
 - г) універсальне призначення, грошовий характер.
- 8. Фінансові відносини проявляються в ...
 - а) засобах праці;
 - б) інструментах державної політики;
 - в) грошових потоках;
 - г) доходах підприємства.
- 9. Причина об'єктивного існування фінансів - це ...
 - а) функціонування в суспільстві інституту влади;
 - б) потреба економічних суб'єктів у ресурсах;
 - в) розвиток світоглядних уявлень населення;
 - г) конкуренція економічних суб'єктів за ресурси.
- 10. Поява фінансів зумовлена ...
 - а) наявністю уряду;
 - б) існуванням держави;
 - в) наявністю товарно-грошових відносин;
 - г) розвитком ринкових відносин.
- 11. Функціонування фінансових відносин пов'язане, зокрема, з ...
 - а) необхідністю перерозподілу ВВП країни;
 - б) необхідністю грошового обліку та контролю;
 - в) купівлею-продажем товарів;
 - г) усі відповіді правильні.
- 12. Фінансові відносини охоплюють ...

- а) сферу матеріального виробництва;
 - б) сферу нематеріального виробництва;
 - в) матеріальну та нематеріальну сфери економіки;
 - г) функціонування бюджетної та податкової систем держави.
13. До суб'єктів фінансових відносин належать ...
- а) держава, домогосподарства та суб'єкти господарювання;
 - б) тільки юридичні та фізичні особи;
 - в) тільки органи державної влади та суб'єкти господарювання;
 - г) тільки органи державної влади та місцевого самоврядування.
14. У системі фінансових відносин пріоритетно задовольняються потреби та інтереси ...
- а) держави;
 - б) громадян;
 - в) суб'єктів господарювання;
 - г) немає правильної відповіді.
15. Прикладом фінансових відносин держави та населення є ...
- а) виплата заробітної плати у комерційних структурах;
 - б) надання банківських позик на будівництво житла;
 - в) придбання товарів у роздрібній мережі;
 - г) сплата податків у бюджет.
16. Об'єкт фінансів – це ...
- а) валовий внутрішній продукт;
 - б) грошові кошти;
 - в) фінансові ресурси;
 - г) немає правильної відповіді.
17. Вихідна категорія фінансів - це ...
- а) гроші;
 - б) доходи;
 - в) витрати;
 - г) потреби.
18. За стадіями формування доходи поділяють на ...
- а) прямі та непрямі;
 - б) законні та незаконні;
 - в) первинні та вторинні;
 - г) продуктивні доходи й доходи від продажу майна.
19. Розподіл вартості означає ...
- а) створення й використання централізованих фінансових ресурсів;
 - б) провідну роль держави;

- в) спрямування коштів на розвиток пріоритетних галузей економіки, соціально-культурні заходи, управління, оборону, виплату пенсій та інших соціальних трансфертів;
 - г) розподіл доданої вартості й формування первинних доходів економічних суб'єктів, які беруть участь у створенні ВВП.
20. Первинні доходи економічних суб'єктів – це результат ...
- а) перерозподілу вартості національного доходу;
 - б) розподілу доданої вартості;
 - в) надання державних фінансових допомог;
 - г) мобілізації ресурсів суб'єктами господарювання.
21. Результат перерозподілу вартості ВВП – це утворення ...
- а) первинних доходів економічних суб'єктів;
 - б) вторинних доходів економічних суб'єктів;
 - в) прибутку підприємства;
 - г) доходів державного бюджету у формі непрямих податків.
22. До первинних доходів суб'єктів фінансових відносин належать ...
- а) дивіденди;
 - б) субвенції;
 - в) прибуток;
 - г) грошове забезпечення військовослужбовців.
23. До первинних належать такі доходи, як ...
- а) субсидія;
 - б) пенсія;
 - в) стипендія;
 - г) прибуток фермерського господарства.
24. Склад вторинних доходів економічних суб'єктів характеризується ...
- а) ідентичністю;
 - б) уніфікованістю;
 - в) диверсифікованістю;
 - г) еквівалентністю.
25. Розмір вторинних доходів економічних суб'єктів ...
- а) об'єктивно обмежений законодавством;
 - б) потенційно необмежений;
 - в) регулюється нормами суспільної моралі;
 - г) немає правильної відповіді.
26. Співвідношення первинних і вторинних доходів економічних суб'єктів вказує на ...
- а) рівень втручання держави в економічні процеси;

- б) ступінь фінансової самостійності економічних суб'єктів;
 - в) потребу в додаткових джерелах фінансування економічних суб'єктів;
 - г) можливість ведення економічними суб'єктами власної фінансової політики.
27. Механізм дії розподільної функції фінансів позбавлений ...
- а) первинного розподілу вартості;
 - б) вторинного розподілу вартості;
 - в) перерозподілу вартості;
 - г) відтворювального впливу.
28. Контрольна функція фінансів – це ...
- а) свідома діяльність людей щодо контролю за розподілом грошових фондів;
 - б) контроль державних фінансових органів за формуванням і використанням грошових ресурсів;
 - в) об'єктивна властивість фінансів «сигналізувати» про хід розподільчого процесу;
 - г) результат високого рівня фінансової свідомості суспільства.
29. Контрольна функція фінансів передбачає протиставлення ...
- а) державних і приватних інтересів;
 - б) національних і глобальних інтересів;
 - в) корпоративних і приватних інтересів;
 - г) немає правильної відповіді.
30. Інструмент реалізації контрольної функції фінансів - це ...
- а) доходи;
 - б) інформація;
 - в) вартість;
 - г) штрафи.
31. Стан фінансової дисципліни в національній економіці визначає ступінь і глибину реалізації ...
- а) контрольної функції фінансів;
 - б) розподільної функції фінансів;
 - в) перерозподільної функції фінансів;
 - г) стимулюючої функції фінансів.
32. Грошовим виразом потреби в економічних ресурсах є ...
- а) ціна;
 - б) заробітна плата;
 - в) фінанси;
 - г) кредит.

33. Результат взаємодії попиту та пропозиції втілюється в ...
- а) ціні;
 - б) фінансах;
 - в) кредиті;
 - г) податках.
34. Вплив на процес розподілу вартості на всіх його етапах здійснює така економічна категорія:
- а) ціна;
 - б) прибуток;
 - в) фінанси;
 - г) кредит.
35. Первісні пропорції розподілу вартості встановлює така економічна категорія:
- а) ціна;
 - б) прибуток;
 - в) фінанси;
 - г) кредит.
36. До інструментів розподілу та обміну належать ...
- а) фінанси та ціна;
 - б) ціна та заробітна плата;
 - в) заробітна плата та фінанси;
 - г) фінанси та кредит.
37. Заробітна плата – це джерело доходів ...
- а) домогосподарств і суб'єктів господарювання;
 - б) держави та суб'єктів господарювання;
 - в) домогосподарств і держави;
 - г) домогосподарств, держави та суб'єктів господарювання.
38. Строковість належить до принципів функціонування ...
- а) вартості;
 - б) ціни;
 - в) фінансів;
 - г) кредиту.
39. Створення та використання грошових фондів – це спільна риса ...
- а) фінансів і ціни;
 - б) фінансів і кредиту;
 - в) фінансів і заробітної плати;
 - г) фінансів і прибутку.
40. Поворотний рух вартості характерний для ...
- а) ціни;

- б) заробітної плати;
- в) фінансів;
- г) кредиту.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Фінанси - об'єктивна економічна категорія розподільчого характеру.
2. Сутнісні характеристики фінансів змінюються в ході трансформації економічних систем.
3. Фінанси відображають відносини залежності економічних суб'єктів між собою.
4. Фінанси та фінансове господарство – це ідентичні поняття.
5. Ототожнення фінансів з грошима має об'єктивне підґрунтя.
6. Фінанси від грошей відрізняються змістом і функціями.
7. У ХХ столітті науковці припинили дискутувати з приводу змісту фінансів як економічної категорії.
8. Розрізняють відтворювальну та розподільну концепції фінансів.
9. Розрізняють виробничу та розподільну концепції фінансів.
10. Фінанси - це грошові фонди кумулятивного характеру, які формуються та використовуються для задоволення різноманітних потреб економічних суб'єктів.
11. Об'єктивна необхідність фінансів зумовлена появою держави.
12. Розвиток ринкових відносин – одна з причин виникнення фінансів.
13. Формування та використання цільових грошових фондів – визначальна ознака фінансів як економічної категорії.
14. На розвиток фінансів впливають тільки формальні суспільні інститути.
15. Фінанси характеризують відносини вартості.
16. Характерна ознака фінансів - нееквівалентний характер обміну та розподілу.
17. Вартість нагромаджених у країні матеріальних цінностей і залучених у виробництво природних ресурсів є національним багатством.
18. Основні засоби входять до складу національного багатства країни.
19. Фінанси відображають рух вартості створеного у суспільстві ВВП.
20. Фінанси опосередковують розподіл вартості створеного у суспільстві ВВП.
21. Фінанси характеризують відносини з приводу розподілу та перерозподілу прав власності.

22. Розподіл вартості ВВП, крім фінансів, забезпечують інші економічні категорії.
23. Розподільчий процес за участю фінансів охоплює різні рівні управління економікою.
24. Фінанси розподіляють лише ту частину ВВП країни, яка централізується в державному бюджеті.
25. Фінансовому розподілу властивий внутрішньогосподарський, міжгалузевий і маржинальний тип розподілу вартості.
26. Основними складовими доданої вартості є заробітна плата, прибуток, позичковий процент, рента, прямі податки.
27. Розподіл доданої вартості стосується первинного розподілу вартості.
28. Первинний розподіл вартості полягає у створенні та використанні централізованих фінансових ресурсів.
29. В результаті розподілу вартості утворюються первинні доходи економічних суб'єктів.
30. Первинні доходи утворюються в результаті перерозподілу вартості ВВП.
31. Для фізичних осіб первинним доходом є прибуток та надходження від благодійних організацій.
32. Фінанси виконують фіскальну функцію.
33. Стимулююча функція фінансів покликана урівноважувати ефективність використання факторів виробництва.
34. Контрольна функція фінансів органічно впливає з розподільчою функцією.
35. Контрольна функція фінансів полягає в контролі за діяльністю фінансових установ.
36. До інструментів розподілу вартості належать ціна, заробітна плата, фінанси.
37. За матеріальним змістом фінанси - це загальний еквівалент.
38. У загальній масі виручки приховано ціновий розподіл вартості.
39. Розподіл вартості за участі фінансів потребує функціонування спеціалізованих інститутів.
40. Фінанси забезпечують тільки процес розширеного відтворення вартості.

Тема 3. Фінансові ресурси

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Дискусійний характер трактування фінансових ресурсів передбачає їх визначення як ...
 - а) грошових нагромаджень і доходів;
 - б) грошових фондів;
 - в) сукупності коштів;
 - г) усі відповіді правильні.
2. Фінансові ресурси належать до ...
 - а) трудових ресурсів;
 - б) національних ресурсів;
 - в) матеріальних ресурсів;
 - г) економічних ресурсів.
3. Інша назва цільових грошових фондів – це ...
 - а) грошові ресурси;
 - б) податкові ресурси;
 - в) інвестиційні ресурси;
 - г) фінансові ресурси.
4. Фінансові ресурси повинні відповідати такому критерію:
 - а) цільове призначення;
 - б) стабільність;
 - в) фіскальність;
 - г) динамічність.
5. Критерії виокремлення фінансових ресурсів включають ...
 - а) цільове призначення;
 - б) вартісні розміри;
 - в) часові параметри;
 - г) усі відповіді правильні.
6. За можливостями використання фінансові ресурси поділяють на ...
 - а) державні та приватні;
 - б) централізовані та децентралізовані;
 - в) потенційні та мобілізовані;
 - г) ресурси домогосподарств і суб'єктів господарювання.
7. Потенційні фінансові ресурси оцінюють на рівні ...
 - а) домогосподарств;
 - б) суб'єктів господарювання;
 - в) держави;

- г) усі відповіді правильні.
8. За рівнем формування фінансові ресурси поділяють на ...
- а) державні та приватні;
 - б) централізовані та децентралізовані;
 - в) національні та міжнародні;
 - г) ресурси домогосподарств і суб'єктів господарювання.
9. Централізовані фінансові ресурси створюють на рівні ...
- а) домогосподарств;
 - б) суб'єктів господарювання;
 - в) держави;
 - г) міжнародних економічних відносин.
10. До централізованих фінансових ресурсів входять...
- а) прибутки підприємств;
 - б) амортизаційні фонди;
 - в) позабюджетні державні цільові фонди;
 - г) кошти страхових компаній.
11. Бюджетні ресурси належать до ...
- а) централізованих;
 - б) децентралізованих;
 - в) приватних;
 - г) корпоративних.
12. Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування зараховують до ...
- а) централізованих;
 - б) децентралізованих;
 - в) приватних;
 - г) корпоративних.
13. Децентралізовані фінансові ресурси охоплюють ...
- а) державний бюджет;
 - б) місцеві бюджети;
 - в) державні цільові фонди;
 - г) фінансові ресурси домогосподарств.
14. Високий рівень централізації фінансових ресурсів у країні ...
- а) сприяє розвитку підприємницької ініціативи;
 - б) розширює базу внутрішніх джерел фінансових ресурсів суб'єктів господарювання;
 - в) пригнічує ділову активність;
 - г) запорука вирішення соціальних проблем суспільства.
15. Фінансові ресурси забезпечують ...

- а) регулювання розвитку національної економіки;
 - б) потреби відтворювального процесу в коштах;
 - в) стимулювання економічних суб'єктів;
 - г) усі відповіді правильні.
16. Розмежуванню понять «фінансові ресурси» і «джерела фінансових ресурсів» слугує врахування фактору...
- а) безмежності економічних потреб;
 - б) обмеженості економічних ресурсів;
 - в) накопичення коштів;
 - г) ринкової конкуренції.
17. Доцільність формування фінансових ресурсів із зовнішніх джерел диктується ...
- а) вартістю коштів;
 - б) фінансовою незалежністю економічного суб'єкта;
 - в) забезпеченням належного рівня фінансової безпеки;
 - г) максимальним впливом на можливості використання коштів.
18. Позики – це внутрішнє джерело фінансових ресурсів ...
- а) органів державної влади;
 - б) суб'єктів господарювання;
 - в) домогосподарств;
 - г) немає правильної відповіді.
19. Джерело усіх фінансових ресурсів – це ...
- а) національне багатство;
 - б) валовий внутрішній продукт;
 - в) підприємницька ініціатива;
 - г) людський капітал.
20. Динаміка розміру фінансових ресурсів не залежить від динаміки ...
- а) розміру ВВП;
 - б) структури ВВП;
 - в) розміру окремих складових ВВП;
 - г) немає правильної відповіді.
21. Джерело формування фінансових ресурсів впливає на ...
- а) систему управління економічним суб'єктом;
 - б) напрям використання фінансових ресурсів;
 - в) ефективність перерозподілу вартості в країні;
 - г) прибутковість діяльності економічного суб'єкта.
22. Використання джерел фінансових ресурсів зумовлює формування економічними суб'єктами ...

- а) витрат;
 - б) видатків;
 - в) інвестицій;
 - г) надходжень.
23. До інструментів добровільної форми мобілізації фінансових ресурсів належать ...
- а) лотереї;
 - б) податки;
 - в) штрафи;
 - г) збори.
24. Обов'язкове страхування забезпечує таку форму мобілізації фінансових ресурсів:
- а) добровільну;
 - б) примусову;
 - в) публічну;
 - г) приватну.
25. Технологічний процес залучення коштів ззовні - це ...
- а) метчинг (matching);
 - б) ендавмент (endowment);
 - в) фандрейзинг (fundraising);
 - г) сукук (sukuk).
26. Зустрічне фінансування – це ...
- а) метчинг (matching);
 - б) ендавмент (endowment);
 - в) фандрейзинг (fundraising);
 - г) сукук (sukuk).
27. Одним зі способів формування фінансових ресурсів для реалізації інноваційних проєктів є ...
- а) мезонінне фінансування;
 - б) ендавмент (endowment);
 - в) експортне фінансування;
 - г) мушарака (Musharakah).
28. Прострочена заборгованість - це ...
- а) результат дотримання фінансового законодавства;
 - б) інструмент фандрейзингу (fundraising);
 - в) можливість реалізації права власності на фінансові ресурси;
 - г) несанкціоноване використання фінансових ресурсів.
29. Прибуток – це внутрішнє джерело формування фінансових ресурсів на...

- а) мікроекономічному рівні;
- б) територіальному рівні;
- в) регіональному рівні;
- г) макроекономічному рівні.

30. Податок – це інструмент використання фінансових ресурсів ...

- а) держави;
- б) суб'єктів господарювання;
- в) регіональних утворень;
- г) благодійних організацій.

31. З метою фінансування потреб розширеного відтворення формують:

- а) інвестиційні ресурси;
- б) податкові ресурси;
- в) фінансові резерви;
- г) страхові ресурси.

32. Прибуток - це ...

- а) зовнішнє джерело фінансових ресурсів держави для потреб простого відтворення;
- б) зовнішнє джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання для потреб простого відтворення;
- в) внутрішнє джерело фінансових ресурсів держави для потреб розширеного відтворення;
- г) внутрішнє джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання для потреб розширеного відтворення.

33. Задоволення соціальних потреб – це напрям використання фінансових ресурсів ...

- а) домогосподарств;
- б) суб'єктів господарювання;
- в) держави;
- г) усіх економічних суб'єктів.

34. Кредитні ресурси належать до ...

- а) внутрішніх джерел фінансових ресурсів;
- б) зовнішніх джерел фінансових ресурсів;
- в) власних джерел фінансових ресурсів;
- г) залучених джерел фінансових ресурсів.

35. Фонд індивідуального споживання призначений для задоволення потреб ...

- а) органів державної влади;
- б) органів місцевого самоврядування;

- в) суб'єктів господарювання;
 - г) домогосподарств.
36. До базових напрямів використання фінансових ресурсів держави входить фінансування потреб ...
- а) соціального захисту населення;
 - б) оборони й захисту країни;
 - в) економічного розвитку територій;
 - г) освіти та охорони здоров'я.
37. Методом самофінансування створюють ...
- а) податкові ресурси;
 - б) бюджетні ресурси;
 - в) страхові ресурси;
 - г) усі фінансові ресурси.
38. Чи є спільні риси між фінансовими ресурсами та фінансовими резервами?
- а) так, бо це різні назви одного й того ж об'єкта;
 - б) так, бо фінансові резерви є складовою фінансових ресурсів;
 - в) ні, бо фінансові резерви – це ресурси держави, а фінансові ресурси – це ресурси суб'єктів господарювання;
 - г) ні, бо фінансові резерви – це ресурси суб'єктів господарювання, а фінансові ресурси – це ресурси держави.
39. Фінансові резерви створюють у ...
- а) матеріальній формі;
 - б) грошовій формі;
 - в) матеріальній і грошовій формах;
 - г) натуральній формі.
40. Мобілізаційний резерв держави належить до ...
- а) фінансових ресурсів держави;
 - б) інвестиційних ресурсів держави;
 - в) страхових ресурсів держави;
 - г) немає правильної відповіді.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Розподіл і перерозподіл вартості забезпечує процес відтворення економічних ресурсів.
2. Характерна ознака фінансів - формування цільових грошових фондів.
3. Цільовий характер використання - ознака фінансових ресурсів.

4. Трактування поняття «фінансові ресурси» науковцями позбавлене дискусійного характеру.
5. Фінансові ресурси - це грошові фонди кумулятивного характеру, які формують та використовують для задоволення різноманітних потреб економічних суб'єктів.
6. Фінансові ресурси створюють у матеріальній, нематеріальній і грошовій формах.
7. В умовах товарно-грошових відносин рух фінансових ресурсів і матеріальних активів, здебільшого, відокремлені.
8. Потенційно розмір податкових ресурсів країни дорівнює розміру її ВВП.
9. За змістом, «фінансові ресурси держави» ідентичні «централізованим фінансовим ресурсам».
10. Порівняння обсягу фактично мобілізованих фінансових ресурсів з їх потенційним розміром – це критерій ефективності функціонування економічного суб'єкта.
11. Розмір фактично мобілізованих фінансових ресурсів завжди менший за їх потенційний розмір.
12. Первинні доходи економічних суб'єктів формуються за рахунок внутрішніх їхніх джерел.
13. На макроекономічному рівні формуються джерела фінансових ресурсів держави.
14. Національне багатство – це внутрішнє джерело фінансових ресурсів держави.
15. Структура ВВП країни визначає потенціал формування фінансових ресурсів усіх економічних суб'єктів.
16. Велика частка аграрної галузі в структурі ВВП країни – запорука її інтенсивного розвитку за рахунок внутрішніх джерел фінансування.
17. Трансфerti належать до внутрішніх джерел фінансових ресурсів домогосподарств.
18. Прагнення до максимізації доходів – чинник використання економічними суб'єктами зовнішніх джерел фінансових ресурсів.
19. Нормальний фінансовий стан економічного суб'єкта визначається збалансуванням вартості джерел фінансових ресурсів з ефективністю їх використання.
20. Рівень відкритості національної економіки – важливий чинник динаміки розміру фінансових ресурсів держави.

21. Існування адміністративних бар'єрів сприяє формуванню фінансових ресурсів країни.
22. Обґрунтування напрямків використання фінансових ресурсів визначає можливості зміни їхнього обсягу.
23. Добровільна форма мобілізації фінансових ресурсів зменшує відповідальність суб'єкта за збереження їх цільового призначення.
24. Взаємовигідний обмін лежить в основі застосування примусової форми мобілізації фінансових ресурсів.
25. За умов адміністративної економіки державні позики, як правило, виступають інструментом примусової форми мобілізації фінансових ресурсів.
26. За жодних обставин благодійні внески не можуть бути інструментом примусової форми мобілізації фінансових ресурсів.
27. Джерела фінансових ресурсів економічного суб'єкта визначають індивідуальну траєкторію його фінансової поведінки.
28. Благодійні внески – вагоме джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
29. Мета використання фінансових ресурсів визначає потенційні джерела їх утворення.
30. Використання джерел фінансових ресурсів потребує належного обґрунтування за критерієм доцільності.
31. Право власності на фінансові ресурси визначає можливість їх постійного або тимчасового використання.
32. Фінансові ресурси використовують тільки на платній основі.
33. Безоплатне використання фінансових ресурсів характерне для суб'єктів господарювання.
34. Амортизаційні відрахування – джерело фінансування потреб простого відтворення на мікроекономічному рівні.
35. Фінансові резерви створюють у добровільний або примусовий спосіб.
36. Створення фінансових резервів за рахунок внутрішніх джерел – неефективний спосіб формування фінансових ресурсів.
37. Заощадження – напрям використання фінансових ресурсів держави.
38. Створення фінансових резервів характерне тільки для домогосподарств.
39. Спрямування бюджетних ресурсів на будівництво і ремонт доріг місцевого значення – приклад наряду використання централізованих фінансових ресурсів.
40. Вирішення екологічних проблем – пріоритет використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

Тема 4. Фінансова система держави

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Об'єктивна природа фінансової системи зумовлена ...
 - а) дією фінансового законодавства;
 - б) варіативністю господарських угод і операцій;
 - в) існуванням грошової системи;
 - г) різноманітністю фінансових взаємозв'язків.
2. Сукупність відносин, пов'язаних з формуванням і використанням фінансових ресурсів, які сконцентровані в розпорядженні держави, нефінансового сектора економіки, окремих фінансових інститутів і населення для виконання покладених на них функцій, а також для задоволення економічних і соціальних потреб, - це ...
 - а) фінансова система;
 - б) фінансовий апарат;
 - в) фінансове законодавство;
 - г) бюджет.
3. Дискусійний характер трактування фінансової системи передбачає її визначення як ...
 - а) сукупності фінансових ресурсів;
 - б) комплексу управління фінансовими відносинами;
 - в) сукупності фінансових операцій;
 - г) усі відповіді правильні.
4. Фінансову систему характеризують такі риси:
 - а) кожна ланка фінансової системи має властиві їй методи мобілізації коштів для створення фінансових ресурсів, а також індивідуальні напрямки й методи їхнього використання;
 - б) кожна ланка фінансової системи відносно самостійна, має власну специфічну сферу застосування;
 - в) функціонування фінансової системи держави досягає найбільшої ефективності лише тоді, коли законодавчо закріплена діяльність кожної її ланки;
 - г) усе перераховане вище.
5. При нормально функціонуючій фінансовій системі ...
 - а) об'єктом фінансів є національне багатство;
 - б) обсягу валового внутрішнього продукту країни недостатньо для формування фінансових ресурсів усіх економічних суб'єктів;

- в) у структурі джерел фінансових ресурсів суб'єктів господарювання домінують зовнішні джерела;
 - г) об'єктом фінансів є валовий внутрішній продукт країни.
6. Тісний взаємозв'язок ланок фінансової системи через призму грошових потоків втілює принцип ...
- а) універсальності;
 - б) самостійності;
 - в) варіативності;
 - г) єдності.
7. Принцип самостійності побудови фінансової системи зумовлений ...
- а) відмінностями в потребах економічних суб'єктів;
 - б) особливостями національного фінансового законодавства;
 - в) фактором глобалізації економічних процесів;
 - г) наявністю загальносупільних інтересів.
8. У фінансовій системі країни виокремлюють...
- а) державні та корпоративні фінанси;
 - б) публічні та приватні фінанси;
 - в) корпоративні та особисті фінанси;
 - г) державні та приватні фінанси.
9. У сфері публічних фінансів створюють і використовують ...
- а) централізовані фінансові ресурси;
 - б) децентралізовані фінансові ресурси;
 - в) бюджетні ресурси;
 - г) інвестиційні ресурси.
10. Методи та інструменти використання фінансових ресурсів слугують основою для виділення таких складових фінансової системи:
- а) ланка;
 - б) сектор;
 - в) сфера;
 - г) підсистема.
11. Фінансова система держави має такі структури:
- а) внутрішня та зовнішня;
 - б) організаційна та системна;
 - в) організаційна та внутрішня;
 - г) системна та зовнішня.
12. Фінансову систему держави за організаційною структурою визначають з погляду ...

- а) підприємств, установ та організацій;
 - б) інститутів та інституцій;
 - в) органів управління фінансами;
 - г) державних фондів і професійних спілок.
13. За організаційною побудовою фінансова система – це сукупність ...
- а) відносно відособлених взаємопов'язаних сфер і ланок, які відображають специфічні форми та методи фінансових відносин;
 - б) фінансових органів та інституцій, які управляють грошовими потоками;
 - в) фінансових ресурсів, які перебувають в обігу;
 - г) фінансових відносин, які виникають між різними суб'єктами.
14. Внутрішня структура фінансової системи включає ...
- а) державні фінанси та фінансовий ринок;
 - б) міжнародні фінанси;
 - в) фінанси суб'єктів господарювання та фінанси домогосподарств;
 - г) усе вище перераховане.
15. До фінансових інституцій не зараховують ...
- а) фондові біржі;
 - б) інституційних інвесторів;
 - в) товарні біржі;
 - г) кредитні спілки.
16. В основі виокремлення секторів реальної фінансової системи ...
- а) канали руху грошових потоків;
 - б) органи управління фінансовими відносинами;
 - в) механізм формування грошових фондів;
 - г) механізм використання фінансових ресурсів.
17. Відповідно до дії закону вартості, на еквівалентній основі грошові фонди формуються в такому секторі фінансової системи:
- а) фіскально-податковий;
 - б) квазічистий фінансовий;
 - в) чистий фінансовий;
 - г) реальний фінансовий.
18. На основі залучення, або позики капіталу з використанням цінних паперів, грошові фонди формуються в такому секторі фінансової системи:
- а) фіскально-податковий;
 - б) квазічистий фінансовий;

- в) чистий фінансовий;
 - г) реальний фінансовий.
19. Об'єкт фінансів створюється на рівні ...
- а) публічних фінансів;
 - б) загальнодержавних фінансів;
 - в) фінансів суб'єктів господарювання;
 - г) фінансів домогосподарств.
20. Вихідна ланка фінансової системи держави – це ...
- а) бюджетна система;
 - б) податкова система;
 - в) фінансовий ринок;
 - г) фінанси суб'єктів господарювання.
21. Форма власності – це ознака виокремлення складових ...
- а) публічних фінансів;
 - б) приватних фінансів;
 - в) фінансів суб'єктів господарювання;
 - г) фінансів домогосподарств.
22. Сфера фінансів суб'єктів господарювання має такі ланки:
- а) місцеві бюджети;
 - б) фінанси комерційних підприємств;
 - в) зведений бюджет;
 - г) особисті фінанси.
23. Фінанси комунальних підприємств входять до ...
- а) публічних фінансів;
 - б) загальнодержавних фінансів;
 - в) фінансів суб'єктів господарювання;
 - г) фінансів територіальних громад.
24. Основне споживання ресурсів, які продукує фінансова система, відбувається у ...
- а) міжнародних фінансах;
 - б) державних фінансів;
 - в) фінансах суб'єктів господарювання;
 - г) фінансах домогосподарств.
25. Основною сферою перерозподілу ВВП країни є...
- а) загальнодержавні фінанси;
 - б) фінанси суб'єктів господарювання;
 - в) фінансовий ринок;
 - г) фінанси домогосподарств.

26. Укажіть ланку фінансової системи, покликану мобілізувати фінансові ресурси для фінансування витрат державного бюджету, які не відшкодовуються власними доходами.
- а) державний бюджет;
 - б) державні цільові фонди;
 - в) державний кредит;
 - г) страхування.
27. До сфери державних фінансів входить така ланка:
- а) зведений бюджет України;
 - б) фінанси громадських організацій;
 - в) добродішні фонди;
 - г) державні цільові фонди.
28. Ланка «фінанси державних підприємств» входить до ...
- а) сфери фінансів суб'єктів господарювання;
 - б) сфери державних фінансів;
 - в) сфери фінансових ринків;
 - г) правильні відповіді а) і б).
29. Кругообіг фінансових ресурсів як специфічного товару стимулює така складова фінансової системи:
- а) загальнодержавні фінанси;
 - б) фінанси суб'єктів господарювання;
 - в) фінансовий ринок;
 - г) фінанси домогосподарств.
30. Як складова фінансової системи страхування входить до сфери ...
- а) фінансів суб'єктів господарювання;
 - б) державних фінансів;
 - в) міжнародних фінансів;
 - г) є самостійною ланкою.
31. Фінансовий ринок у фінансовій системі держави виступає ...
- а) основною сферою;
 - б) вихідною сферою;
 - в) обслуговуючою сферою;
 - г) регулюючою сферою.
32. Складова фінансового ринку – це ...
- а) ринок товарів і послуг;
 - б) ринок робочої сили;
 - в) ринок капіталів;
 - г) немає правильної відповіді.
33. До ланки «міжнародні фінансові організації» належать фінанси ...

- а) транснаціональної корпорації «Coca-Cola»;
 - б) Європейського банку реконструкції та розвитку;
 - в) Федеральної резервної системи США;
 - г) транснаціонального банку City-Banc.
34. До складу міжнародних фінансів входять ...
- а) квоти і ліцензії;
 - б) міжнародні операції та міжнародні позики;
 - в) мито й акцизи;
 - г) міжнародні розрахунки і міжнародний кредит.
35. Міжнародний валютний ринок як ланка фінансової системи держави входить до складу ...
- а) фінансових ринків;
 - б) міжнародних фінансових організацій;
 - в) державних фінансів;
 - г) товарних ринків.
36. Фінансова інфраструктура – це ...
- а) сукупність установ, які здійснюють управління розвитком державних фінансів;
 - б) система органів державної влади, що здійснюють контроль за фінансовою діяльністю суб'єктів;
 - в) сукупність інститутів, що є посередниками в організації проведення фінансової діяльності;
 - г) сукупність відділів на підприємстві, які керують його фінансовою діяльністю.
37. Ланки фінансової системи відрізняються за ...
- а) складом фінансових ресурсів;
 - б) власниками фінансових ресурсів;
 - в) часткою в розподілі фінансових ресурсів;
 - г) усі відповіді правильні.
38. До критеріїв стабільності фінансової системи входять ...
- а) керованість окремими складовими фінансової системи;
 - б) розвиток саморегулювальних властивостей фінансової системи;
 - в) спроможність повертатися до стану рівноваги;
 - г) усі відповіді правильні.
39. Результативна характеристика стану розвитку фінансової системи – це ...
- а) ринок товарів і послуг;
 - б) ринок робочої сили;
 - в) фінансова глибина;

г) немає правильної відповіді.

40. На здатність фінансової системи перерозподіляти фінансові ресурси для досягнення стійкого економічного розвитку вказують показники її ...

а) відкритості;

б) глибини;

в) стійкості;

г) складу.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.

Відповідь обґрунтуйте.

1. Фінансова система – це невпорядкована сукупність грошових потоків і фінансових взаємозв'язків.
2. Фінансова система - це сукупність відокремлених, але взаємопов'язаних між собою сфер і ланок фінансових відносин, які відображають специфічні форми та методи розподілу й перерозподілу вартості ВВП.
3. Фінансова система України має досить складну й багаторівневу структуру.
4. В Україні діє чотирирівнева система фінансів.
5. Фінансова діяльність будь-якого суб'єкта проявляється у формуванні його доходів і здійсненні витрат.
6. Виокремлення складових фінансової системи необхідно здійснювати за спільною ознакою (призначенням).
7. Канали руху грошових потоків – одна з ознак структурування фінансової системи країни за її внутрішньою побудовою.
8. Місця концентрації фінансових ресурсів – одна з ознак структурування фінансової системи за її організаційною побудовою.
9. Фінансова система держави будується з дотриманням принципів самостійності та єдності кожної з її ланок.
10. Застосовувані форми та методи організації фінансових відносин зумовлюють дію принципу єдності фінансової системи країни.
11. Діяльність держави на різних рівнях управління зумовлює функціонування фіскально-податкового сектору фінансової системи країни.
12. Співвідношення між секторами реальної фінансової системи регулює фінансове право країни.

13. Фінансову систему країни можна охарактеризувати за внутрішньою побудовою або за організаційною структурою.
14. Основу виділення органів управління фінансовою системою складає її зовнішня структура.
15. Підприємства, громадські організації, органи державного управління – це об'єкти фінансових відносин.
16. Сукупність фінансових органів та інститутів - це організаційна структура фінансової системи держави.
17. Сфери фінансової системи України включають фінанси домогосподарств, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси держави, міжнародні фінанси.
18. Розподіл фінансових ресурсів відбувається у сфері фінансів суб'єктів господарювання.
19. Фінанси домогосподарств входять до складу державних фінансів.
20. До сфери фінансів суб'єктів господарювання входить ланка «фінанси некомерційних організацій».
21. У сфері публічних фінансів виокремлюють централізовану та децентралізовану складові.
22. У підсистемі децентралізованих фінансів розпорядження фінансовими ресурсами покладено на органи місцевого самоврядування.
23. Підсистема приватних фінансів позбавлена загальнодержавного регулювання.
24. Задоволення суспільних потреб визначає функціонування централізованої складової фінансової системи країни.
25. Фінанси Чернівецької територіальної громади належать до приватних фінансів.
26. Фінанси приватної школи «Надія» - складова приватних фінансів.
27. Децентралізовані фінансові ресурси - об'єкт управління у сфері фінансового ринку.
28. Ломбарди – це різновид фінансових інститутів.
29. Глобалізація – фактор розвитку міжнародних фінансів.
30. Фінанси транснаціональних корпорацій входять до складу міжнародних фінансів.
31. Вивчення закономірностей грошових потоків у різних секторах фінансової системи – основа змін у фінансовій політиці держави.
32. Виокремлення складових фінансової системи сприяє вдосконаленню системи управління національною економікою.

33. Склад і структура фінансової системи мають динамічний характер.
34. Ланки фінансової системи функціонують відокремлено одна від одної.
35. Мета функціонування фінансової системи – ефективно акумулювати та перерозподіляти фінансові ресурси.
36. Наявність фінансових інструментів державного регулювання соціально-економічними процесами – провідна ознака стабільності фінансової системи країни.
37. Стабільний розвиток фінансової системи не потребує якісного інформаційного забезпечення.
38. Зростання коефіцієнту фінансової взаємозалежності – позитивна характеристика розвитку структури фінансової системи країни.
39. Фінансові проблеми домогосподарств – чинник дестабілізації розвитку фінансової системи країни.
40. Збалансований розвиток усіх складових фінансової системи – запорука стійкого розвитку національної економіки.

Тема 5. Фінансова політика

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Цілеспрямована діяльність у сфері формування (концентрації, акумулювання), розподілу та використання фінансових ресурсів, – це ...
 - а) фінансова звітність;
 - б) фінансовий механізм;
 - в) фінансова система;
 - г) фінансова політика.
2. Фінансова політика – це ...
 - а) управління маркетинговою стратегією підприємства;
 - б) залучення економічних ресурсів для розвитку підприємницької діяльності;
 - в) система дій у сфері національної економіки для ефективного використання ресурсів;
 - г) сукупність заходів у сфері фінансів, яку реалізують економічні суб'єкти для досягнення поставленої мети.
3. Основу фінансової політики складають ...
 - а) фінансові норми й нормативи;

- б) фінансові закони;
 - в) фінансові відносини;
 - г) фінансові механізми.
4. Головна мета фінансової політики – це ...
- а) прогноз фінансового стану економічного суб'єкта на певну дату;
 - б) фінансування задоволення соціальних потреб людини;
 - в) мобілізація фінансових ресурсів, їх раціональний розподіл та ефективне використання;
 - г) акумулювання фінансових ресурсів відповідно до пріоритетів економічної та соціальної політики.
5. Відносно низький рівень перерозподілу ВВП країни засобами реалізації державної фінансової політики характерний для такої фінансово-економічної моделі розвитку суспільства:
- а) північноєвропейської;
 - б) корпоративної;
 - в) соціально-ринкової;
 - г) неоліберальної.
6. Цілі державної фінансової політики визначаються ...
- а) ринковою кон'юктурою;
 - б) фінансовим правом;
 - в) пріоритетами суспільного розвитку;
 - г) міжнародними зобов'язаннями.
7. Фінансова політика – це сфера діяльності ...
- а) усіх економічних суб'єктів;
 - б) тільки органів державної влади;
 - в) органів державної влади та місцевого самоврядування;
 - г) органів державної влади та суб'єктів господарювання.
8. Держава в особі вищих органів влади й управління, центрального фінансового органу – Міністерства фінансів – це ...
- а) об'єкт фінансової політики;
 - б) суб'єкт фінансової політики;
 - в) складова частиною фінансової політики;
 - г) інструмент фінансової політики.
9. Рішення щодо затвердження пріоритетів державної фінансової політики ухвалює ...
- а) Верховна Рада України;
 - б) Президент України;
 - в) Кабінет Міністрів України;
 - г) Міністерство фінансів України.

10. Науковий підхід до розробки фінансової політики передбачає ...
- а) комплексний характер рішень;
 - б) проведення розрахунків;
 - в) врахування зарубіжного досвіду;
 - г) усі відповіді правильні.
11. Принципи фінансової політики Європейського Співтовариства передбачають ...
- а) стабільність;
 - б) ефективність;
 - в) прозорість;
 - г) усі відповіді правильні.
12. Принципи фінансової політики суб'єктів господарювання передбачають ...
- а) субсидіарність;
 - б) самоокупність;
 - в) прозорість;
 - г) усі відповіді правильні.
13. У широкому розумінні фінансової політики її складовими частинами є ...
- а) монетарна та інвестиційна політика;
 - б) фіскальна та бюджетна політика;
 - в) монетарна та фіскальна політика;
 - г) бюджетна та інвестиційна політика.
14. Комплекс дій і заходів у сфері грошового ринку, механізм яких заснований на пропозиції грошей та їх вартості як фінансових ресурсів, - це ...
- а) фіскальна політика;
 - б) монетарна політика;
 - в) соціальна політика;
 - г) податкова політика.
15. Політика, яка характеризує дії держави щодо централізації частини виробленого ВВП та її суспільного використання, - це ...
- а) соціальна політика;
 - б) грошово-кредитна політика;
 - в) фіскальна політика;
 - г) податкова політика.
16. Межі та умови державного запозичення, співвідношення між його формами, між кредиторами держави, а також порядок і механізм погашення державного боргу визначає ...

- а) бюджетна політика;
 - б) монетарна політика;
 - в) податкова політика;
 - г) боргова політика.
17. Політика «вмонтованих стабілізаторів» - це ...
- а) грошово-кредитна політика;
 - б) дискреційна політика;
 - в) бюджетна політика;
 - г) недискреційна політика.
18. Фінансова політика держави проявляється через ...
- а) законодавче регламентування фінансових відносин;
 - б) конституційне підтвердження фінансових відносин;
 - в) адміністративне закріплення фінансових відносин;
 - г) діяльність державних фінансових органів.
19. Досить високий рівень бюджетної централізації ВВП, як правило, передбачає такий тип фінансової політики:
- а) політика мінімальних обмежень;
 - б) політика помірної регламентації;
 - в) політика фіскальної консолідації;
 - г) політика економічного зростання.
20. Забезпечує достатні стимули для продуктивної діяльності юридичних і фізичних осіб і водночас дає змогу державі впливати на соціально-економічний розвиток суспільства ...
- а) політика мінімальних обмежень;
 - б) політика помірної регламентації;
 - в) політика фіскальної консолідації;
 - г) дискреційна політика.
21. Пріоритети фінансової політики держави відображаються у ...
- а) структурі доходів і видатків державного бюджету;
 - б) перерозподілі фінансових ресурсів між територіями країни;
 - в) перерозподілі фінансових ресурсів між окремими верствами населення;
 - г) фінансовому законодавстві.
22. Один із основних інструментів реалізації грошово-кредитної політики держави – це ...
- а) укладання угод про співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями;
 - б) операції центрального банку з державними цінними паперами;
 - в) здійснення центральним банком цінових інтервенцій;

- г) касове обслуговування центральним банком державного бюджету.
23. До інструментів монетарної політики не належить ...
- а) облікова ставка;
 - б) норма обов'язкових резервів;
 - в) ставки оподаткування;
 - г) операції з цінними паперами на відкритому ринку.
24. Залежно від тривалості періоду й характеру завдань, що виконуються, фінансова політика поділяється на ...
- а) політику доходів і витрат;
 - б) фінансову тактику й фінансову стратегію;
 - в) фіскальну та монетарну політику;
 - г) податкові та позичкові фінанси.
25. Фінансова стратегія – це ...
- а) заходи фінансового планування;
 - б) система певних кроків реалізації фінансової політики;
 - в) політика, спрямована на конання конкретних завдань на даний момент часу;
 - г) політика, розрахована на довготермінову перспективу і виконання глобальних завдань соціально-економічного розвитку.
26. Фінансова тактика – це ...
- а) поточна політика, спрямована на вирішення конкретних завдань відповідного періоду;
 - б) створення прогнозів на майбутні періоди для виконання поставлених завдань у сфері фінансів;
 - в) політика довготермінової дії, яка вирішує глобальні завдання;
 - г) мета, яка буде досягнута в майбутньому.
27. Регламентування фінансових відносин характеризує ...
- а) стратегію фінансової політики;
 - б) тактику фінансової політики;
 - в) доцільність фінансової політики;
 - г) правильні відповіді а) та б).
28. Який зв'язок між фінансовою стратегією та фінансово тактикою?
- а) зв'язок відсутній;
 - б) стратегія - складова частина тактики;
 - в) тактика – спосіб втілення стратегії;
 - г) стратегія й тактика незалежні одна від одної.
29. За будь-яких умов основа фінансової стратегії – це ...

- а) створення фінансових програм та забезпечення їх реалізації;
 - б) надійне забезпечення потреб економіки фінансовими ресурсами і створення достатніх стимулів для ефективної діяльності суб'єктів господарювання;
 - в) досягнення цілей економічної та соціальної політики;
 - г) врівноваження відносин між державою та суспільством.
30. Приклад фінансової тактики держави – це ...
- а) впровадження власної грошової одиниці;
 - б) надання пільг окремим платникам податків;
 - в) проведення приватизації об'єктів державної власності;
 - г) подолання інфляції.
31. Оптимізація структури заборгованості - це ...
- а) завдання дивідендної політики суб'єктів господарювання;
 - б) завдання емісійної політики суб'єктів господарювання;
 - в) стратегічна ціль фінансової політики суб'єктів господарювання;
 - г) тактична мета фінансової політики суб'єктів господарювання.
32. Базовий інструмент реалізації поточної фінансової політики держави – це ...
- а) бюджет;
 - б) податок;
 - в) державна позика;
 - г) грант.
33. Достовірна інформація необхідна для обґрунтування ...
- а) стратегії фінансової політики;
 - б) тактики фінансової політики;
 - в) пріоритетності фінансової політики;
 - г) правильні відповіді а) та б).
34. Основне завдання монетарної політики – це ...
- а) гармонізація з пріоритетами фіскальної політики;
 - б) збереження грошової маси;
 - в) забезпечення стабільності національної валюти;
 - г) збільшення золотовалютних резервів країни.
35. Недискреційна фінансова політика передбачає ...
- а) жорстке втручання державних органів у регулювання поточної фінансової діяльності економічних суб'єктів;
 - б) помірне втручання державних органів у регулювання поточної фінансової діяльності економічних суб'єктів;
 - в) використання певних фінансових інструментів – вмонтованих стабілізаторів;

- г) використання певних фінансових інструментів – стимулів (пільг, штрафів).
36. При розробці власної фінансової політики суб'єкти господарювання повинні враховувати ...
- а) державні інтереси;
 - б) потреби соціального захисту населення;
 - в) можливість мінімізації податкових зобов'язань;
 - г) положення чинного фінансового законодавства.
37. Напрямки фінансової політики суб'єктів господарювання передбачають:
- а) валютну політику;
 - б) зовнішньоекономічну політику;
 - в) емісійну політику;
 - г) кадрову політику.
38. Результативність фінансової політики держави оцінюють за допомогою такого показника:
- а) стан дотримання платіжної дисципліни;
 - б) динаміка плинності кадрів;
 - в) динаміка продуктивності праці;
 - г) відносна зміна обсягу отриманого доходу.
39. Результативність фінансової політики суб'єктів господарювання оцінюють за допомогою такого показника:
- а) темпи оновлення основного капіталу;
 - б) динаміка обсягів інвестування;
 - в) динаміка продуктивності праці;
 - г) усі відповіді правильні.
40. Якісний рівень стану реалізації державної фінансової політики можна оцінити за допомогою такого показника:
- а) реальний індекс зростання ВВП;
 - б) розмір національного доходу;
 - в) індекс людського капіталу;
 - г) структура доходів населення.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Економічна політика - складова фінансової політики.
2. Особливості фінансової політики держави визначає фінансово-економічна модель розвитку суспільства.

3. Західноєвропейська фінансова модель ринкової економіки передбачає досить високий рівень централізації ВВП – понад 50%.
4. Фінансова політика – це діяльність зі складання планів формування, розподілу та використання фінансових ресурсів на рівні окремих суб'єктів господарювання, їх корпоративних об'єднань, галузевих структур, територіально-адміністративних одиниць, країни загалом.
5. Основне призначення фінансової політики - розподіл ВВП через зведений бюджет країни.
6. Основна мета фінансової політики - зростання обсягу та ефективності використання фінансових ресурсів.
7. Суб'єкти господарювання й домогосподарства у власній фінансовій політиці враховують пріоритети максимізації суспільного добробуту.
8. Основу фінансової політики суб'єктів господарювання складає ринковий вибір з орієнтацією на добробут власників капіталу.
9. Суб'єкти розробки державної фінансової політики - Міністерство фінансів України та Міністерство економіки України.
10. При розробці державної фінансової політики зарубіжний досвід доцільно враховувати частково.
11. Самофінансування – принцип державної фінансової політики.
12. Як самостійні напрямки у складі фінансової політики реалізуються податкова та бюджетна політика.
13. Підтримання активного сальдо платіжного балансу - одна з цілей фінансової політики.
14. Одна з цілей фінансової політики - забезпечення стабільного рівня заробітної плати в бюджетній сфері.
15. Жорстка фінансова регламентація передбачає, що держава регулює переважну частину фінансових відносин економічних суб'єктів.
16. Скасування податкових пільг - приклад застосування інструментів монетарної політики держави.
17. Зростання норм обов'язкового резервування банками - приклад проведення політики дорогих грошей.
18. Зростання курсу національної валюти стимулює експорт.
19. Фінансова політика мінімальних обмежень передбачає: права суб'єктів господарювання й домогосподарств при здійсненні фінансових операцій визначаються не стільки їхніми інтересами, скільки правилами, встановленими державою.

20. Фінансова стратегія - це фінансова політика, що спрямована на вирішення конкретних завдань відповідного періоду.
21. Сукупність розподільчих і перерозподільчих заходів, які держава здійснює через фінансову систему щодо організації та використання фінансових відносин з метою забезпечення зростання ВВП, - це фінансова стратегія.
22. Надання бюджетних позичок окремим суб'єктам - захід фінансової стратегії держави.
23. Подолання спаду обсягів виробництва входить до сфери тактичних заходів держави.
24. Досягнення балансу доходів і витрат – тактика фінансової політики економічного суб'єкта.
25. Успішності фінансової тактики держави перешкоджає вплив політичних факторів.
26. Інструменти реалізації фінансової політики зумовлюють її напрямки.
27. Сукупність заходів держави щодо регулювання обсягів експорту й імпорту – це валютна політика.
28. Політика, спрямована на підтримання макроекономічної рівноваги на основі сталих обсягів виробництва при стабільності цін, - це бюджетна політика.
29. Продаж державних цінних паперів на відкритому ринку центральним банком країни характеризує заходи щодо збільшення грошової маси.
30. Дивідендна політика – це політика розподілу прибутку підприємства.
31. До напрямків фінансової політики суб'єктів господарювання належить митна політика.
32. Пріоритети державної фінансової політики визначають цілі та напрямки розвитку економічної та соціальної політики держави.
33. Важливий етап здійснення фінансової політики в державі - вибір форм і методів її реалізації.
34. Система індикаторів – важлива складова процесу формування та реалізації фінансової політики.
35. Для визначення пріоритетів і конкретних заходів фінансової політики потрібна достовірна інформація про фінансовий стан держави.
36. Зведені фінансові показники характеризують явища та процеси на мікроекономічному рівні.

37. Динаміка обсягу ВВП країни – кількісний показник оцінки результативності фінансової політики держави.
38. Важливий показник ефективності фінансової політики – стабільність національної грошової одиниці.
39. Темпи оновлення основного капіталу – один з показників результативності фінансової політики.
40. Рівень щастя в суспільстві – прямий результат успішності державної фінансової політики.

Тема 6. Фінансовий механізм

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Сукупність способів організації фінансових відносин - це ...
 - а) фінансова система;
 - б) фінансова політика;
 - в) фінансовий механізм;
 - г) фінансовий менеджмент.
2. До способів організації фінансових відносин держави й суб'єктів господарювання входить ...
 - а) оподаткування;
 - б) субсидування;
 - в) кредитування;
 - г) усі відповіді правильні.
3. Завдання фінансової політики реалізуються через ...
 - а) фінансову систему;
 - б) державний бюджет;
 - в) фінансовий механізм;
 - г) грошову масу.
4. Фінансовий механізм – це ...
 - а) сукупність фінансових методів, за допомогою яких забезпечується процес суспільного відтворення;
 - б) сукупність фінансових важелів, за допомогою яких забезпечується процес суспільного відтворення, та їх нормативно-правове забезпечення;
 - в) нормативно-правове забезпечення дії фінансових методів, за допомогою яких забезпечується процес суспільного відтворення;

- г) сукупність фінансових методів і важелів, за допомогою яких забезпечується процес суспільного відтворення, та їх нормативно-правове забезпечення.
5. Фінансовий механізм ...
- а) впливає на зацікавленість економічних суб'єктів у результатах фінансово-господарської діяльності;
 - б) балансує матеріально-речові та вартісні пропорції суспільного відтворення;
 - в) визначає відповідальність економічних суб'єктів за результати фінансово-господарської діяльності;
 - г) усі відповіді правильні.
6. Фінансовий механізм прямо впливає на ...
- а) структуру грошових потоків економічних суб'єктів;
 - б) розмір державних мінімальних соціальних стандартів;
 - в) динаміку макроекономічних показників;
 - г) результати виборів.
7. Фінансовий механізм функціонує на ...
- а) макроекономічному рівні;
 - б) всіх рівнях державного управління;
 - в) мікроекономічному рівні;
 - г) всіх рівнях економічної системи.
8. Підсистеми фінансового механізму містять механізм ...
- а) планування;
 - б) нормування;
 - в) суб'єктів господарювання;
 - г) стимулювання.
9. Дія фінансового механізму суб'єктів господарювання спрямована на...
- а) концентрацію ресурсів для потреб розширеного відтворення;
 - б) реалізацію фінансового законодавства;
 - в) позичкове фінансування;
 - г) усі відповіді правильні.
10. До складу фінансового механізму не належать ...
- а) форми;
 - б) методи;
 - в) дії;
 - г) важелі.
11. Методи фінансового впливу на соціально-економічний розвиток включають ...

- а) фінансове забезпечення та фінансове регулювання;
 - б) фінансове прогнозування і фінансове планування;
 - в) норми і стимули;
 - г) фінансовий контроль і фінансове управління.
12. У процесі ресурсного забезпечення економічних суб'єктів фінансовий механізм відіграє ...
- а) нейтральну роль;
 - б) активну роль;
 - в) пасивну роль;
 - г) провідну роль.
13. Фінансове забезпечення суб'єктів господарювання передбачає ...
- а) самофінансування;
 - б) кредитування;
 - в) бюджетне фінансування;
 - г) усі відповіді правильні.
14. Спонсорство – метод фінансового забезпечення ...
- а) держави;
 - б) суб'єктів господарювання;
 - в) благодійних організацій;
 - г) домогосподарств.
15. Фінансове забезпечення домогосподарств передбачає ...
- а) самофінансування;
 - б) кредитування;
 - в) бюджетне фінансування;
 - г) усі відповіді правильні.
16. До методів фінансового забезпечення входять ...
- а) податковий і неподатковий методи;
 - б) податкові пільги та штрафні санкції;
 - в) фінансовий протекціонізм і фінансове регламентування;
 - г) самофінансування, кредитне фінансування та бюджетне фінансування.
17. До методів фінансового забезпечення не належить метод ...
- а) самофінансування;
 - б) кошторисного фінансування;
 - в) проектування;
 - г) кредитного фінансування.
18. Самофінансування – це ...
- а) тимчасове використання позичених ресурсів;

- б) забезпечення потреб простого й розширеного відтворення за рахунок власних коштів;
 - в) надання коштів економічним суб'єктам на безповоротній і безоплатній основі;
 - г) використання вторинних доходів економічних суб'єктів.
19. До методів фінансового регулювання не належить ...
- а) метод експертних оцінок;
 - б) балансовий метод;
 - в) нормативний метод;
 - г) правильні відповіді а) і б).
20. Методи фінансового регулювання - це ...
- а) самофінансування;
 - б) сальдовий;
 - в) кредитування;
 - г) економіко-математичне моделювання.
21. Сальдовий метод фінансового механізму передбачає ...
- а) прогнозування доходів;
 - б) виділення підсумкового елемента при розподілі доходу;
 - в) розподіл прибутку при його оподаткуванні;
 - г) залучення додаткових ресурсів.
22. Ставка податку на прибуток підприємств - це інструмент...
- а) розподілу доданої вартості;
 - б) формування доходів держави;
 - в) фінансового планування;
 - г) усі відповіді правильні.
23. Умови формування фінансових резервів належать до такої складової фінансового механізму:
- а) фінансове планування;
 - б) фінансові стимули;
 - в) фінансове нормування;
 - г) фінансові важелі.
24. Стимули фінансового механізму - це ...
- а) податкові пільги;
 - б) фінансові санкції;
 - в) фінансове право;
 - г) правильні відповіді а) і б).
25. Розмір стипендії - це ...
- а) фінансовий норматив;
 - б) фінансова норма;

- в) фінансовий ліміт;
 - г) фінансовий резерв.
26. У сучасних умовах провідне регулювання фінансових відносин суб'єктів господарювання й держави забезпечує ...
- а) ціноутворення;
 - б) податкова система;
 - в) державний соціальний стандарт щодо оплати праці;
 - г) бюджетне субсидування.
27. Стимулювання ділової активності через амортизаційну політику відбувається при ...
- а) зниженні ставки податку на прибуток;
 - б) зниженні норми амортизації;
 - в) збільшенні ставки податку на прибуток;
 - г) збільшенні норми амортизації.
28. До складу фінансового механізму входить ...
- а) бюджетний механізм;
 - б) правовий механізм;
 - в) механізм ціноутворення;
 - г) механізм економічного стимулювання.
29. Регулювання у складі державного фінансового механізму спрямоване на ...
- а) збільшення доходів учасників фінансових відносин;
 - б) стимулювання розвитку всіх галузей національної економіки;
 - в) реалізацію пріоритетів державної соціально-економічної політики;
 - г) забезпечення справедливості фінансового законодавства.
30. Комбінація регулятивних заходів центрального банку й уряду країни, застосування яких зумовлює вплив на механізм функціонування фінансового ринку з метою зменшення боргового навантаження держави, – це фінансові ...
- а) норми;
 - б) санкції;
 - в) методи;
 - г) репресії.
31. Фінансові репресії бувають такої форми:
- а) селективна кредитна політика;
 - б) контроль руху капіталу;
 - в) адміністрування процентних ставок;
 - г) усі відповіді правильні.

32. Вибіркове надання позик підприємствам визначених галузей – це інструмент ...
- а) селективної кредитної політики;
 - б) контролю руху капіталу;
 - в) адміністрування процентних ставок;
 - г) раціонування джерел кредитування уряду.
33. Валютні обмеження – це інструмент ...
- а) селективної кредитної політики;
 - б) контролю руху капіталу;
 - в) адміністрування процентних ставок;
 - г) раціонування джерел кредитування уряду.
34. Єдині правила організації фінансових взаємозв'язків установлює ...
- а) фінансовий механізм;
 - б) фінансове регулювання;
 - в) фінансова політика;
 - г) фінансове право.
35. Фінансове право – це ...
- а) сукупність фінансових методів, за допомогою яких забезпечується процес відтворення;
 - б) сукупність фінансових важелів, за допомогою яких забезпечується процес відтворення, та їх нормативно-правове забезпечення;
 - в) нормативно-правове забезпечення дії фінансових методів, за допомогою яких забезпечується процес відтворення;
 - г) сукупність фінансових методів і важелів, за допомогою яких забезпечується процес відтворення, та їх нормативно-правове забезпечення.
36. Фінансове право представлене ...
- а) Конституцією України;
 - б) Законами України;
 - в) Постановами Верховної Ради України;
 - г) усі відповіді правильні.
37. Фінансове право передбачає ...
- а) господарські угоди;
 - б) інструктивно-методичні матеріали;
 - в) свідоцтва;
 - г) ліцензії.
38. Дієвість фінансового механізму забезпечують ...

- а) фінансові відносини;
- б) фінансові органи та інститути;
- в) суб'єкти господарювання й домогосподарства;
- г) міжнародні фінансові організації.

39. Результативність фінансового механізму відображається у фінансових ...

- а) методах;
- б) ресурсах;
- в) нормах;
- г) важелях.

40. Рівень добробуту населення – це результат дії фінансового механізму ...

- а) домогосподарств;
- б) суб'єктів господарювання;
- в) держави;
- г) усі відповіді правильні.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Суб'єкти господарювання реалізують фінансову політику через фінансовий механізм.
2. Фінансовий механізм - це економічні відносини, які виникають у результаті формування, розподілу й використання вартості, та матеріалізовані в потоках грошових коштів.
3. Фінансовий механізм - складова частина господарського механізму країни.
4. Фінансовий механізм відіграє інтегральну роль у складі господарського механізму.
5. Функціональне призначення фінансового механізму полягає в регулюванні економічних явищ і процесів.
6. Дія фінансового механізму повинна базуватися на рівноцінності всіх прав власності.
7. Фінансовий механізм активно впливає на формування пропорцій суспільного відтворення.
8. Повнота забезпечення потреб домогосподарств у фінансових ресурсах не залежить від ефективності фінансового механізму.
9. Слабкість фінансового ринку зумовлює існування регулювання у складі фінансового механізму держави.

10. Конкретика складу та структури фінансового механізму – це результат суб'єктивного вибору учасників фінансових відносин.
11. На формування конкретики фінансового механізму суттєво впливають політичні чинники.
12. Склад і структура фінансового механізму суб'єктів господарювання повністю залежить від пріоритетів державної фінансової політики.
13. Структура фінансового механізму повинна забезпечити дієвість контролю за використанням фінансових ресурсів.
14. Податковий механізм - складова фінансового механізму.
15. Бюджетний механізм визначає стан фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.
16. Комплекс фінансових методів і важелів впливу на соціально-економічний розвиток суспільства формує фінансовий механізм суб'єктів господарювання.
17. Нормативний метод розподілу вартості полягає у визначенні конкретного підсумкового елементу розподілу.
18. Фінансовий механізм включає форми, методи, важелі.
19. Дивідендна, амортизаційна політика – це форми фінансового механізму.
20. Фінансове регулювання – це сукупність форм і методів створення та використання фінансових ресурсів.
21. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості - інструмент фінансового регулювання.
22. Застосування фінансових репресій зумовлене успішністю фіскальної політики держави.
23. Фінансові репресії можуть мати місце у сфері оподаткування.
24. Маніпулювання ринковою кон'юнктурою належить до прихованих фінансових репресій.
25. Штраф за порушення умов господарського договору - приклад фінансових методів.
26. Порядок здійснення витрат, умови та принципи фінансування й кредитування - складові фінансових важелів.
27. Нормативи характеризують певні обмеження на витрати в інтересах держави, суб'єктів господарювання або домогосподарств.
28. Штраф за порушення законодавства про публічні закупівлі - приклад фінансових стимулів.
29. Податкові канікули – приклад фінансової санкції.

30. Бюджетні кредити - приклад фінансових інструментів.
31. Важлива складова фінансового механізму - стимули, спрямовані на забезпечення своєчасного й повного надходження коштів до державного бюджету.
32. Нормальне функціонування фінансового механізму можливе без дієвого фінансового права.
33. Призначення фінансового права полягає в безумовному дотриманні фінансової дисципліни усіма учасниками економічних відносин.
34. Склад фінансового права відображає пріоритети державної фінансової політики.
35. Угода про уникнення подвійного оподаткування – складова фінансова права країни.
36. Якість фінансового законодавства залежить від успішної співпраці органів державної влади та громадянського суспільства.
37. Успішність фінансової політики впливає на результативність фінансового механізму .
38. Якісна характеристика дієвості фінансового механізму - це структура фінансових ресурсів економічного суб'єкта.
39. Дієвість фінансового механізму доцільно оцінювати за критерієм оптимальності.
40. Отримання понадпланових доходів державного бюджету – безумовна позитивна характеристика дієвості фінансового механізму.

МОДУЛЬ 2

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ МІКРОЕКОНОМІКИ

Тема 7. Фінансовий менеджмент

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. У системі управління фінансами фінанси виступають ...
 - а) економічною категорією;
 - б) суб'єктом управління;
 - в) важелем управління;
 - г) метою управління.
2. Система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів економічного суб'єкта й організацією обороту його грошовими коштами, – це ...
 - а) фінансовий менеджмент;
 - б) фінансова політика;
 - в) фінансове планування;
 - г) фінансовий механізм.
3. Які умови необхідні для ефективного функціонування фінансового менеджменту?
 - а) приватна власність на засоби виробництва;
 - б) самофінансування підприємницької діяльності;
 - в) ринок праці, товарів та капіталу;
 - г) усі відповіді правильні.
4. Оптимізація руху грошових потоків і фінансових відносин економічного суб'єкта – це призначення його ...
 - а) фінансової політики;
 - б) фінансового механізму;
 - в) фінансового менеджменту;
 - г) адміністративного апарату.
5. Основні завдання фінансового менеджменту полягають у ...
 - а) забезпеченні фінансової стійкості економічного суб'єкта;
 - б) дотриманні фінансового законодавства;
 - в) мінімізації видатків і витрат;
 - г) максимізації фінансових ризиків.

6. Основні ознаки фінансового менеджменту такі:
- а) динамічність;
 - б) простота рішень;
 - в) ієрархічна підпорядкованість;
 - г) усі відповіді правильні.
7. Розробка взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких робить свій внесок у результативність фінансової діяльності економічного суб'єкта, - це втілення такого принципу фінансового менеджменту:
- а) комплексність;
 - б) варіативність підходів;
 - в) орієнтація на стратегію розвитку;
 - г) інтегрованість із загальною системою управління.
8. Необхідність збалансувати фінансові ресурси економічного суб'єкта з усіма іншими їх видами породжує дію такого принципу фінансового менеджменту:
- а) комплексність;
 - б) варіативність підходів;
 - в) орієнтація на стратегію розвитку;
 - г) інтегрованість із загальною системою управління.
9. Виявлення можливостей розширення виробництва, прогнозування інноваційних варіантів розвитку, пошук альтернативних шляхів прийняття рішень, вибір нових шляхів фінансування передбачається таким принципом фінансового менеджменту:
- а) орієнтація на стратегічні цілі розвитку;
 - б) високий динамізм управління;
 - в) варіативність підходів до розробки окремих управлінських рішень;
 - г) комплексний характер формування управлінських рішень.
10. Максимізація добробуту власників підприємства в поточному періоді оптимально забезпечується шляхом ...
- а) максимізації прибутку;
 - б) максимізації конкурентних переваг;
 - в) максимізації ринкової вартості підприємства;
 - г) максимізації доданої вартості підприємства.
11. Основна тактична мета фінансового менеджменту на рівні підприємства полягає в...
- а) максимізації прибутку;
 - б) максимізації ринкової вартості підприємства;

- в) мінімізації трансакційних витрат;
 - г) максимізації обсягів реалізації.
12. До основних завдань фінансового менеджменту на рівні підприємства НЕ входить ...
- а) оптимізація грошового обороту;
 - б) максимізація прибутку при заданому рівні фінансового ризику;
 - в) максимізація фінансового ризику при заданому рівні прибутку;
 - г) формування, розподіл та використання фінансових ресурсів.
13. У системі фінансового менеджменту провідну роль відіграє ...
- а) людський фактор;
 - б) забезпеченість фінансовими ресурсами;
 - в) фінансове право;
 - г) фактор конкуренції.
14. Серед ознак створення центру фінансового менеджменту суб'єкта господарювання відсутня ...
- а) ієрархічна ознака;
 - б) секторальна ознака;
 - в) дивізіональна ознака;
 - г) функціональна ознака.
15. Ієрархія фінансового менеджменту відображає його ...
- а) цілі;
 - б) інформаційне забезпечення;
 - в) організацію;
 - г) інструменти.
16. Сукупність суб'єктів управління фінансами характеризує ...
- а) фінансова політика;
 - б) фінансовий апарат;
 - в) фінансове право;
 - г) фінансовий механізм.
17. Спеціалізація ризик – менеджера – це управління ...
- а) активами;
 - б) грошовими потоками;
 - в) ризиками;
 - г) усі відповіді правильні.
18. Управління фінансами передбачає такі функціональні елементи:
- а) планування;
 - б) фінансове забезпечення;
 - в) фінансове регулювання;
 - г) ревізію.

19. Функції фінансового менеджменту охоплюють ...
- а) планування;
 - б) аналіз;
 - в) стимулювання;
 - г) усі відповіді правильні.
20. Функції фінансового менеджменту як сфери управління охоплюють ...
- а) управління персоналом;
 - б) управління інвестиціями;
 - в) управління рекламою;
 - г) управління якістю продукції.
21. Функції фінансового менеджменту як керуючої системи охоплюють ...
- а) розширення збуту продукції;
 - б) формування організаційних структур, які б забезпечували прийняття та реалізацію управлінських рішень;
 - в) створення інформаційних систем;
 - г) аналіз фінансової діяльності.
22. Управління грошовими потоками економічного суб'єкта передбачає виконання такої функції:
- а) прогнозування;
 - б) аналіз;
 - в) контроль;
 - г) усі відповіді правильні.
23. Хеджування – це інструмент ...
- а) інвест-менеджменту;
 - б) менеджменту грошових потоків;
 - в) ризик-менеджменту;
 - г) менеджменту доходів.
24. Ризик-менеджмент реалізується в такій послідовності:
- а) ідентифікація ризиків – аналіз середовища – оцінка ризиків – прийняття альтернативних рішень;
 - б) ідентифікація ризиків – оцінка ризиків – прийняття альтернативних рішень - аналіз середовища;
 - в) аналіз середовища – ідентифікація ризиків – оцінка ризиків – прийняття альтернативних рішень;
 - г) прийняття альтернативних рішень - ідентифікація ризиків – оцінка ризиків – аналіз середовища.

25. На організацію фінансового менеджменту НЕ впливає форма ...
- а) власності суб'єкта господарювання;
 - б) організації бізнесу;
 - в) господарювання;
 - г) немає правильної відповіді.
26. При прийнятті рішень фінансовий менеджер НЕ враховує фактор ...
- а) інфляції;
 - б) ризику;
 - в) ліквідності;
 - г) немає правильної відповіді.
27. Процес обґрунтування довгострокових цілей формування та використання фінансових ресурсів економічного суб'єкта, а також вибір ефективних способів їх досягнення – це ...
- а) фінансовий менеджмент;
 - б) стратегія фінансового менеджменту;
 - в) тактика фінансового менеджменту;
 - г) управління фінансами.
28. Місія економічного суб'єкта визначає ...
- а) організацію фінансового менеджменту;
 - б) тактику фінансового менеджменту;
 - в) стратегію фінансового менеджменту;
 - г) перспективи фінансового менеджменту.
29. Оцінку стратегії фінансового менеджменту суб'єкта господарювання доцільно проводити за таким напрямком:
- а) поточна платоспроможність;
 - б) поточна ліквідність;
 - в) дивідендна політика;
 - г) виконання планових показників.
30. Оцінка результативності цінових рішень суб'єкта господарювання – це елемент ...
- а) тактики фінансового менеджменту;
 - б) стратегії фінансового менеджменту;
 - в) його комплексної фінансової оцінки;
 - г) його рейтингування в системі фінансового менеджменту.
31. Елементи тактики фінансового менеджменту суб'єкта господарювання такі:
- а) контроль над реалізацією продукції;
 - б) управління поточними витратами;
 - в) планування обсягу виручки;

- г) усі відповіді правильні.
32. Одне із завдань фінансового менеджера – знайти компроміс між ...
- а) доходами та витратами економічного суб'єкта;
 - б) дохідністю та платоспроможністю економічного суб'єкта;
 - в) дохідністю та прибутковістю економічного суб'єкта;
 - г) прибутковістю та рентабельністю економічного суб'єкта.
33. Процес безперервного цілеспрямованого відбору інформаційних показників для обґрунтування управлінських рішень – це ...
- а) інформаційна система фінансового менеджменту;
 - б) тактика фінансового менеджменту;
 - в) варіативна фінансового менеджменту;
 - г) контрольна система фінансового менеджменту.
34. Для ухвалення рішень у процесі фінансового менеджменту використовують ...
- а) статистичну звітність;
 - б) бухгалтерську звітність;
 - в) податкову звітність;
 - г) усі відповіді правильні.
35. Об'єктивність, достовірність, оперативність, повнота, корисність – це вимоги до формування ...
- а) інформаційного забезпечення фінансового менеджменту;
 - б) кадрового забезпечення фінансового менеджменту;
 - в) технічного забезпечення фінансового менеджменту;
 - г) організаційного забезпечення фінансового менеджменту.
36. До внутрішніх користувачів фінансової інформації відносять ...
- а) інвесторів;
 - б) власників;
 - в) контролюючі органи;
 - г) аудиторські фірми.
37. До зовнішніх користувачів фінансової інформації відносять ...
- а) кредиторів;
 - б) власників;
 - в) фінансових менеджерів;
 - г) топ-менеджерів.
38. Для ухвалення рішень у процесі управління фінансами економічного суб'єкта із внутрішніх джерел отримують таку інформацію:
- а) рівень доходів споживачів продукції;
 - б) прибутковість оперативної діяльності суб'єкта;

- в) рентабельність інвестицій контрагента;
 - г) ціна попиту та пропозиції на товар.
39. До критеріїв оцінки тактики фінансового менеджменту суб'єкта господарювання включають...
- а) рівень отриманого прибутку;
 - б) узгодженість із загальною місією суб'єкта господарювання;
 - в) прийнятність ризику;
 - г) узгодженість із ресурсним потенціалом.
40. Забезпечення постійної фінансової рівноваги суб'єкта господарювання досягається завдяки ...
- а) формуванню оптимальної структури капіталу та активів;
 - б) диверсифікації джерел фінансових ресурсів;
 - в) високого рівня самофінансування;
 - г) усі відповіді правильні.

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. Управління фінансами та фінансовий менеджмент – це різні поняття.
2. Як напрям фінансової науки, фінансовий менеджмент виник у 18 столітті.
3. Мистецтво управління фінансами полягає в збалансуванні теперішніх, очікуваних і планових обсягів господарської діяльності економічного суб'єкта з його фінансовими можливостями.
4. Традиційно фінансовий менеджмент пов'язують з функціонуванням економічних суб'єктів на мікрорівні.
5. Сучасний тренд фінансової науки передбачає застосування стандартів фінансового менеджменту в кожній складовій фінансової системи держави.
6. Фінансовий менеджмент – це процес розробки цілей управління фінансами й здійснення впливу на них за допомогою методів і важелів фінансового механізму.
7. Фінансовий менеджмент – це практичне застосування форм, методів і засобів, за допомогою яких здійснюється управління фінансовими ресурсами економічного суб'єкта.
8. Об'єкт управління фінансами - фінансовий апарат.
9. Об'єкт фінансового менеджменту - фінансові ресурси економічного суб'єкта.

10. Пріоритетне завдання фінансового менеджменту – оптимізація структури джерел фінансування економічного суб'єкта.
11. Група людей (фінансова дирекція - апарат керування, фінансовий менеджер), яка за допомогою різних форм управлінського впливу забезпечує цілеспрямоване функціонування об'єкта, - це суб'єкт фінансового менеджменту.
12. Багатокомпонентність об'єктів фінансового управління породжує спеціалізацію фінансових менеджерів.
13. До чинників зовнішнього середовища, які впливають на організацію фінансового менеджменту, відносять кадровий потенціал, конкурентів, використовувані технології.
14. Головна мета фінансового менеджменту - забезпечення зростання добробуту власників капіталу суб'єкта господарювання.
15. Основне завдання фінансового менеджменту – забезпечення зростання обсягів реалізації продукції.
16. Фінансовий інжиніринг – це діяльність з розробки нових фінансових інструментів.
17. Фінансовий інжиніринг передбачає розробку інноваційних рішень і технологій.
18. Правова основа фінансового менеджменту – це фінансове законодавство.
19. Принципи фінансового менеджменту містять принципи єдності та безперервності.
20. Управління грошовими потоками – це функція фінансового менеджменту як керуючої системи.
21. Види економічної діяльності суб'єкта господарювання впливають на організацію його фінансового менеджменту.
22. Організація фінансового менеджменту передбачає визначення центрів відповідальності.
23. Управління інвестиціями передбачає управління реальними та фінансовими інвестиціями.
24. Управління ф'ючерсами й опціонами - складова управління фінансовими ризиками.
25. Ризик-менеджмент застосовують тільки в системі фінансового менеджменту на мікроекономічному рівні.
26. При розробці фінансової стратегії необхідно враховувати можливість адаптації економічного суб'єкта до довгострокових тенденцій розвитку національного економіки.

- 27.Пріоритети стратегічного управління фінансами економічного суб'єкта відображаються у його фінансових прогнозах.
- 28.Максимізація поточного споживання отриманих доходів сприяє досягненню стратегічних цілей фінансового менеджменту.
- 29.Рівень конкретизації завдань з управління фінансовими ресурсами – одна з відмінностей фінансової стратегії від фінансової тактики.
- 30.Тактика фінансового менеджменту визначає пріоритети його стратегії.
- 31.Результат тактики фінансового менеджменту – це розробка заходів з оперативного управління фінансовими ресурсами економічного суб'єкта.
- 32.Тактика фінансового менеджменту базується на створенні багатofакторних моделей.
- 33.Порівняння граничної виручки з граничними витратами – це елемент тактики фінансового менеджменту суб'єкта господарювання.
- 34.Збільшення частки кредитних джерел фінансування економічного суб'єкта прийнятне в рамках його фінансової тактики.
- 35.Результативність тактичних заходів при управлінні фінансами суб'єкта господарювання оцінюють шляхом комплексної оцінки його фінансового стану за останні п'ять років.
- 36.Розробка альтернативних рішень – один зі способів органічного поєднання фінансової стратегії й фінансової тактики економічного суб'єкта.
- 37.Користувачів фінансової інформації економічного суб'єкта поділяють на внутрішніх, залучених і зовнішніх.
- 38.Для оцінки результативності фінансового менеджменту використовують кількісні та якісні показники.
- 39.При обґрунтуванні фінансових рішень ураховують фактор зміни вартості грошей у часі.
- 40.Ефективність фінансового менеджменту визначається плинністю кадрів на підприємстві та кількістю його партнерів.

Тема 8. Управління державними фінансами

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Процес реалізації завдань державної фінансової політики із застосуванням спеціальних прийомів і методів впливу - це ...
 - а) фінансовий механізм;
 - б) бюджетний процес;
 - в) управління державними фінансами;
 - г) фінансовий менеджмент.
2. Об'єкт управління державними фінансами має ...
 - а) форми реалізації фінансових відносин;
 - б) методи реалізації фінансових відносин;
 - в) фінансові ресурси економічних суб'єктів;
 - г) усі відповіді правильні.
3. Система управління державними фінансами впливає на ...
 - а) фінанси суб'єктів господарювання;
 - б) загальнодержавні фінанси;
 - в) міжнародні фінанси;
 - г) фінансову систему.
4. Державний фінансовий апарат - це сукупність ...
 - а) суб'єктів управління державними фінансами;
 - б) об'єктів управління державними фінансами;
 - в) органів державної влади та управління;
 - г) органів державної влади та місцевого самоврядування.
5. До органів управління державними фінансами НЕ входять ...
 - а) Рахункова палата;
 - б) Аудиторська палата;
 - в) Судова палата;
 - г) фінансова служба державного підприємства.
6. Суб'єкт стратегічного управління державними фінансами в Україні – це ...
 - а) Президент України;
 - б) Національний банк України;
 - в) Рахункова палата України;
 - г) фінансова служба державного підприємства.
7. Суб'єкт оперативного управління державними фінансами в Україні – це ...
 - а) Президент України;

- б) Національний банк України;
 - в) Верховна Рада України;
 - г) фінансова служба державного підприємства.
8. Завдання державного фінансового апарату передбачають ...
- а) мінімізацію рівня централізованого перерозподілу ВВП;
 - б) забезпечення розподілу фінансових ресурсів в інтересах державних підприємств;
 - в) економічно зумовлене планування доходів і витрат держави;
 - г) усі відповіді правильні.
9. Завдання Міністерства фінансів України передбачають ...
- а) розробку напрямів і впровадження державної фінансової політики;
 - б) удосконалення форм фінансових взаємовідносин держави з іншими суб'єктами;
 - в) роз'яснення податкового законодавства;
 - г) усі відповіді правильні.
10. У процесі вдосконалення фінансового механізму функціонування національної економіки беруть участь ...
- а) фінансові підрозділи суб'єктів господарювання;
 - б) органи управління державними фінансами;
 - в) міжнародні фінансові організації;
 - г) банківська та бюджетна системи країни.
11. Управління державними фінансами впливає на фінансові відносини ...
- а) домогосподарств і суб'єктів господарювання;
 - б) суб'єктів господарювання між собою;
 - в) суб'єктів господарювання та органів державної влади
 - г) усі відповіді правильні.
12. Визначення джерел фінансового забезпечення довгострокових цільових програм суспільного призначення відбувається у процесі ...
- а) стратегічного управління державними фінансами;
 - б) розробки міжнародних угод про фінансово-економічну співпрацю;
 - в) оперативного управління державними фінансами;
 - г) схвалення Закону про Державний бюджет країни.
13. Усунення фінансових диспропорцій відбувається у процесі ...
- а) стратегічного управління державними фінансами;
 - б) укладання угод за результатами публічних закупівель;

- в) оперативного управління державними фінансами;
 - г) схвалення Бюджетної декларації.
14. Забезпечення досягнення запланованих фінансових результатів відбувається у процесі ...
- а) стратегічного управління державними фінансами;
 - б) укладання угод за результатами публічних закупівель;
 - в) оперативного управління державними фінансами;
 - г) проєктування Закону про Державний бюджет країни.
15. Президент України здійснює стратегічне управління державними фінансами, ...
- а) призначаючи Голову Державної податкової служби України;
 - б) ухвалюючи закони України;
 - в) призначаючи Міністра фінансів України;
 - г) підписуючи угоди з міжнародними фінансовими організаціями.
16. Структурні складові системи управління державними фінансами такі:
- а) бюджетний менеджмент;
 - б) податковий менеджмент;
 - в) менеджмент державного боргу;
 - г) усі відповіді правильні.
17. Функціональні елементи системи управління державними фінансами - це ...
- а) планування та прогнозування;
 - б) оперативне управління;
 - в) аналіз і контроль;
 - г) усі відповіді правильні.
18. Принципи управління державними фінансами передбачають ...
- а) взаємодоповнення повноважень;
 - б) ієрархічність;
 - в) секторальність;
 - г) строковість.
19. Вертикальну підпорядкованість органів влади передбачає такий принцип управління державними фінансами:
- а) чіткість територіальної структури;
 - б) ієрархічність;
 - в) відповідальність;
 - г) публічність.

20. Поєднання прав, обов'язків і відповідальності при виконанні завдань з управління державними фінансами передбачає такий його принцип:
- а) системності;
 - б) збалансованості;
 - в) ефективності;
 - г) безперервності.
21. Інформованість суспільства про стан формування та використання фінансових ресурсів держави забезпечує дотримання такого принципу управління державними фінансами:
- а) незалежність;
 - б) плановість;
 - в) відповідальність;
 - г) публічність.
22. Оперативність у виправленні допущених помилок у системі управління державними фінансами відображає дію такого її принципу:
- а) законність;
 - б) об'єктивність;
 - в) ефективність;
 - г) безперервність.
23. Підвищенню ефективності використання державних фінансових ресурсів сприяє використання електронної системи ...
- а) LigaZakon;
 - б) OpenBudget;
 - в) OpenData;
 - г) ProZorro.
24. Державний фінансовий апарат в Україні охоплює ...
- а) представників усіх гілок влади;
 - б) державні фінансові органи та інститути;
 - в) органи управління загальнодержавними фінансами та фінансові служби державних підприємств;
 - г) міністерства, комітети, служби.
25. Центральний орган виконавчої влади, що є розпорядником державних коштів, - це ...
- а) Національний банк України;
 - б) Міністерство фінансів України;
 - в) Рахункова палата України;
 - г) Державну казначейську службу України.

26. Максимальна відповідальність за фінансовий стан держави покладена на ...
- а) Міністерство фінансів України;
 - б) Національний банк України;
 - в) Президента України;
 - г) Верховну Раду України.
27. Рахункова палата України підпорядковується ...
- а) Міністерству фінансів України;
 - б) Кабінету Міністрів України;
 - в) Президенту України;
 - г) Верховній Раді України.
28. Рахункова палата України в системі управління державними фінансами виконує функцію ...
- а) обліку;
 - б) контролю;
 - в) планування;
 - г) регулювання.
29. Завдання Державної аудиторської служби України – це ...
- а) управління державним боргом країни;
 - б) складання звіту про виконання державного бюджету України;
 - в) контроль за отриманням доходів установами, організаціями та підприємствами;
 - г) контроль за витрачанням коштів і матеріальних цінностей в установах, організаціях і на підприємствах, які отримують бюджетне фінансування.
30. Контроль за мобілізацією державних доходів незалежно від того, в який бюджет вони надходять, покладений на ...
- а) місцеві фінансові органи;
 - б) Державну податкову службу України;
 - в) Державну казначейську службу України;
 - г) Національний банк України.
31. Кабінет Міністрів України спрямовує діяльність Державної казначейської служби України через ...
- а) органи місцевого самоврядування;
 - б) Національний банк України;
 - в) Міністра фінансів України;
 - г) керівника Державної казначейської служби України.
32. Дотримання фінансової дисципліни державними підприємствами контролює ...

- а) Національний банк України;
 - б) Державна казначейська служба України;
 - в) Державна аудиторська служба України;
 - г) Кабінет Міністрів України.
33. Управління ліквідністю системи державних фінансів в Україні покладено на ...
- а) місцеві фінансові органи;
 - б) Державну податкову службу України;
 - в) Державну казначейську службу України;
 - г) Державну аудиторську службу України.
34. Відбір банків, які забезпечують реалізацію бюджетних програм в Україні, - це компетенція ...
- а) Кабінету Міністрів України;
 - б) Державної казначейської служби України;
 - в) Міністерства фінансів України;
 - г) Національного банку України.
35. Система управління загальнодержавними фінансами в Україні має таку структуру:
- а) дворівневу;
 - б) трирівневу;
 - в) чотирівневу;
 - г) дивізіональну.
36. Посадові особи Державної податкової служби України – це ...
- а) бюрократи;
 - б) виборні особи;
 - в) високопосадовці;
 - г) державні службовці.
37. Ефективність функціонування державного фінансового апарату ...
- а) оцінюють кількісними показниками;
 - б) оцінюють якісними показниками;
 - в) не оцінюють;
 - г) правильні відповіді а) і б).
38. Система фінансового менеджменту на державних підприємствах перебуває під контролем ...
- а) платників податків;
 - б) виборців;
 - в) міжнародних партнерів;
 - г) власників.

39. На розвиток системи управління державними фінансами впливає такий чинник:
- а) політичний;
 - б) історичний;
 - в) економічний;
 - г) усі відповіді правильні.
40. Запровадження міжнародних стандартів, правил і принципів управління державними фінансами – це результат дії ...
- а) централізації;
 - б) історичного детермінізму;
 - в) публічності;
 - г) глобалізації.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. За суттю управління державними фінансами відрізняється від фінансового менеджменту.
2. Належна організація фінансових відносин у країні – результат ефективного управління фінансами держави.
3. Цілеспрямована державна фінансова політика визначає пріоритети управління державними фінансами.
4. Система управління державними фінансами визначається положеннями чинного законодавства.
5. Управління фінансами державних підприємств вбудовано в систему управління державними фінансами.
6. Система управління державними фінансами має стратегічну та оперативну складову.
7. Аналітична робота по вдосконаленню системи управління державними фінансами – це завдання суб'єктів стратегічного фінансового менеджменту.
8. Оперативний аналіз поточної ситуації сприяє успішній реалізації стратегії управління державними фінансами.
9. Президент України стратегічно управляє державними фінансами, подаючи Верховній Раді України кандидатуру на посаду Міністра фінансів України.
10. Державний фінансовий апарат не впливає на формування державної соціально-економічної політики.
11. Державний фінансовий апарат представляє виконавчу гілку влади в країні.

12. Функції та повноваження кожної складової державного фінансового апарату визначаються законодавством країни.
13. Складові державного фінансового апарату впливають на окремі ланки фінансових відносин у країні.
14. Рішення державного фінансового апарату обмежені впливом на суб'єктів господарювання державної форми власності.
15. Кабінет Міністрів України – це складова державного фінансового апарату.
16. Усі комітети Верховної Ради України здійснюють оперативне управління державними фінансами.
17. Пенсійний фонд України входить до складу державного фінансового апарату.
18. Вирішення проблеми зайнятості населення – завдання, яке виконує орган влади, складова державного фінансового апарату.
19. Як фінансово-кредитний агент уряду, Національний банк України входить до складу державного фінансового апарату.
20. Управління державними фінансами на місцевому рівні забезпечують комунальні підприємства та бюджетні установи.
21. Державна служба фінансового моніторингу України зобов'язана протидіяти легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.
22. Протидія фінансуванню тероризму – пріоритетне завдання Рахункової палати України.
23. Національний банк України не має жодного стосунку до державного фінансового апарату.
24. Фінансові менеджери державних підприємств – це державні службовці.
25. Система управління державними фінансами потребує фахівців тільки з економічною освітою.
26. Фінансове управління Чернівецької міської ради – суб'єкт оперативного управління державними фінансами.
27. Державна податкова інспекція в м. Чернівці має подвійне підпорядкування: Державній податковій службі України та Чернівецькій міській раді.
28. Людські ресурси – важливий актив системи управління державними фінансами.
29. Функціональні елементи системи управління державними фінансами мають загально стратегічне та конкретно оперативне призначення.

30. Чітка територіальна структура – один з принципів управління державними фінансами.
31. Незалежність органів управління державними фінансами повинна бути закріплена в законодавстві країни.
32. Відкриті парламентські слухання проектів фінансового законодавства сприяють дотриманню принципу публічності при управлінні державними фінансами.
33. Прогнозування можливостей формування та використання фінансових ресурсів усіх економічних суб'єктів – функціональне завдання стратегічного управління державними фінансами.
34. Система управління державними фінансами України потребує оперативного коригування.
35. Фактор глобалізації – вагомий чинник розвитку системи управління державними фінансами в Україні.
36. Вибори до законодавчих органів влади країни впливають на систему управління державними фінансами.
37. Розвинуте громадянське суспільство – перешкода високій ефективності функціонування державного фінансового апарату.
38. ІТ-централізація – актуальний напрям розвитку системи державних фінансів в Україні.
39. Цифровізація – перспективний напрям розвитку системи державних фінансів в Україні.
40. Реалізація Стратегії реформування системи управління державними фінансами не потребує додаткового фінансування.

Тема 9. Фінансове планування та прогнозування

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Об'єктивна потреба фінансового прогнозування та планування зумовлена ...
 - а) невизначеністю фінансового майбутнього;
 - б) необхідністю оптимізувати соціально-економічні наслідки;
 - в) координуючою роллю фінансових прогнозів і планів;
 - г) усі відповіді правильні.
2. Процес оцінки фінансових ресурсів, необхідних для потреб розширеного відтворення та своєчасне визначення методів їх формування, – це ...

- а) фінансове управління;
 - б) аудиторська діяльність;
 - в) фінансове планування;
 - г) фінансовий контроль.
3. Процес перетворення цілей фінансової політики у конкретні показники, – це ...
- а) фінансове управління;
 - б) фінансовий механізм;
 - в) фінансове планування;
 - г) фінансовий менеджмент.
4. Зменшення ступеня невизначеності, в умовах якої потрібно ухвалювати рішення про вибір обґрунтованого варіанта фінансового забезпечення потреб розвитку економічного суб'єкта, - це головна мета...
- а) фінансового прогнозування;
 - б) середньострокового фінансового планування;
 - в) поточного фінансового планування;
 - г) оперативного фінансового планування.
5. До загальноекономічних принципів державного фінансового прогнозування відносять ...
- а) науковість;
 - б) публічність;
 - в) суспільну корисність;
 - г) усі відповіді правильні.
6. Централізована координація та регулювання змісту, методології, структури фінансових показників розкриває зміст такого принципу державного фінансового прогнозування:
- а) науковість;
 - б) єдність;
 - в) публічність;
 - г) інформаційна об'єктивність.
7. Стратегічна мета фінансового планування - забезпечити ...
- а) оптимальний розподіл, перерозподіл і використання ВВП;
 - б) формування доходів економічних суб'єктів;
 - в) задоволення потреб економічних суб'єктів;
 - г) зростання обсягу фінансових ресурсів суспільства.
8. До стратегічних завдань фінансового планування належить ...
- а) зростання ефективності суспільного виробництва;

- б) визначення параметрів фінансових взаємовідносин між економічними суб'єктами;
 - в) здійснення контролю за ефективним використанням ресурсів економічних суб'єктів;
 - г) пошук резервів зростання доходів економічних суб'єктів.
9. Об'єкт фінансового планування – це ...
- а) фінансовий план;
 - б) фінансова діяльність;
 - в) фінансові показники;
 - г) фінансові рішення.
10. Фінансове планування забезпечує збалансування ВВП і національного доходу країни у...
- а) грошовому та вартісному вимірі;
 - б) грошовому та натуральному вимірі;
 - в) матеріальному та натуральному вимірі;
 - г) вимірі доходів і витрат.
11. Фінансове планування забезпечує збалансування ВВП і національного доходу країни у ...
- а) галузевому вимірі;
 - б) міжгалузевому вимірі;
 - в) територіальному вимірі;
 - г) усі відповіді правильні.
12. Фінансове планування забезпечує збалансування ...
- а) виробничих і матеріальних показників;
 - б) фінансових і матеріальних показників;
 - в) виробничих і фінансових показників;
 - г) фінансових і продуктивних показників.
13. Фінансове планування забезпечує збалансування ...
- а) виробничих і фінансових ресурсів економічного суб'єкта;
 - б) матеріальних і фінансових ресурсів економічного суб'єкта;
 - в) трудових і фінансових ресурсів економічного суб'єкта;
 - г) усіх ресурсів економічного суб'єкта.
14. До принципів фінансового планування як функції фінансового менеджменту відносять ...
- а) наукову обґрунтованість;
 - б) економіко-математичне моделювання;
 - в) балансовий розрахунок;
 - г) нормативний розрахунок.
15. Принцип фінансового планування такий:

- а) предметно-цільовий;
 - б) стабільності;
 - в) демократичного централізму;
 - г) превентивності.
16. Розробка системних показників для конкретного об'єкта і предмета фінансового планування означає дію такого його принципу:
- а) комплексність;
 - б) оптимальність;
 - в) системність;
 - г) пріоритетність.
17. Узгодженість показників фінансових планів у часі означає дію такого принципу фінансового планування:
- а) неперервність;
 - б) системність;
 - в) пріоритетність;
 - г) наукова обґрунтованість.
18. Вибір найбільш економічно вигідного варіанта фінансового плану означає дію такого принципу фінансового планування:
- а) оптимальність;
 - б) пріоритетність;
 - в) системність;
 - г) доцільність.
19. При складанні фінансових планів використовують метод ...
- а) вимірювання;
 - б) економічного аналізу;
 - в) госпрозрахунковий;
 - г) коефіцієнтів.
20. До методів фінансового планування як функції фінансового менеджменту відносять ...
- а) комплексне вивчення;
 - б) економіко-математичне моделювання;
 - в) координацію та взаємозалежність планів;
 - г) визначення пріоритетних напрямів і ланок.
21. Як метод фінансового планування НЕ застосовують ...
- а) екстраполяцію;
 - б) економіко-математичне моделювання;
 - в) інтерполяцію;
 - г) фінансове регулювання.

22. Згідно зі способом розрахунку планових показників виділяють ...
- а) екстраполяційний метод фінансового планування;
 - б) факторний метод фінансового планування;
 - в) поліваріантний метод фінансового планування;
 - г) автоматизований метод фінансового планування.
23. Згідно зі способом виконання розрахункових операцій виділяють ...
- а) статистичний метод фінансового планування;
 - б) табличний метод фінансового планування;
 - в) ресурсний метод фінансового планування;
 - г) автоматизований метод фінансового планування.
24. Згідно з формою подання планових показників виділяють ...
- а) цільовий метод фінансового планування;
 - б) лінійно-графічний метод фінансового планування;
 - в) інтуїтивний метод фінансового планування;
 - г) матричний метод фінансового планування.
25. Згідно з принципом узгодженості ресурсів і потреб виділяють ...
- а) інтерполяційний метод фінансового планування;
 - б) нормативний метод фінансового планування;
 - в) балансовий метод фінансового планування;
 - г) механізований метод фінансового планування.
26. Залежно від варіативності фінансових планів виділяють ...
- а) цільовий метод фінансового планування;
 - б) метод економіко-математичної оптимізації;
 - в) сітьовий метод фінансового планування;
 - г) ресурсний метод фінансового планування.
27. Релевантність фінансової інформації означає ...
- а) своєчасність отримання фінансової інформації;
 - б) належний рівень використання фінансової інформації;
 - в) ефективність фінансової інформації;
 - г) істотність фінансової інформації.
28. Безпосередній результат фінансового планування – це ...
- а) фінансові ресурси;
 - б) напрямки фінансування;
 - в) фінансові показники;
 - г) фінансові рішення.
29. Фінансовим планом-прогнозом вважають ...
- а) перспективний фінансовий план;
 - б) поточний фінансовий план;

- в) балансовий розрахунок;
 - г) оперативний фінансовий план.
30. Документ, у якому зафіксовано розміри надходження коштів з різних джерел, а також їх спрямування у визначеному періоді з метою забезпечення потреб економічного суб'єкта, - це ...
- а) зведений баланс;
 - б) баланс доходів і витрат;
 - в) платіжний календар;
 - г) фінансовий план.
31. Як документ фінансовий план характеризується ...
- а) наявністю грошових і матеріальних показників;
 - б) наявністю підрозділів «надходження», «доходи», «витрати», «видатки», «борг»;
 - в) обов'язковістю виконання протягом визначеного періоду;
 - г) одноформатністю представлення планових показників.
32. До фінансових планів НЕ відносять ...
- а) бізнес-план;
 - б) баланс доходів і витрат;
 - в) платіжний календар;
 - г) зведений баланс фінансових ресурсів і витрат території.
33. Фінансовий план в установах нематеріальної сфери – це ...
- а) баланс доходів і витрат;
 - б) кошторис;
 - в) бізнес-план;
 - г) бюджет.
34. Баланс доходів і витрат складають ...
- а) комерційні підприємства;
 - б) установи бюджетної сфери;
 - в) органи державної влади;
 - г) державні податкові органи.
35. Кошторис складають ...
- а) комерційні підприємства;
 - б) установи бюджетної сфери;
 - в) фермерські господарства;
 - г) аудиторські фірми.
36. У галузевому й територіальному вимірі складають ...
- а) державний бюджет;
 - б) бізнес-план;
 - в) баланс доходів і витрат;

- г) фінансовий план державного підприємства.
37. Баланс грошових потоків – це інструмент ...
- а) фінансового прогнозування;
 - б) середньострокового фінансового планування;
 - в) поточного фінансового планування;
 - г) оперативного фінансового планування.
38. Платіжний баланс країни - це ...
- а) прогнозний фінансовий план;
 - б) перспективний фінансовий план;
 - в) поточний фінансовий план;
 - г) статистичний звіт.
39. Фінансові плани державних підприємств складають з ...
- а) подекадною розбивкою;
 - б) помісячною розбивкою;
 - в) поквартальною розбивкою;
 - г) попіврічною розбивкою.
40. В умовах ринкової економіки застосовують ...
- а) директивне фінансове планування;
 - б) прогнозне фінансове планування;
 - в) індикативне фінансове планування;
 - г) цифровізоване фінансове планування.

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. Об'єктивна потреба у фінансовому плануванні продиктована необхідністю встановити межі майбутньої варіації фінансових показників.
2. Планування показників соціально-економічного розвитку вторинне по відношенню до фінансового планування.
3. Фінансове планування - форма фінансового механізму.
4. Директивне фінансове планування характерне для умов розвитку ринкової економіки.
5. Фінансове прогнозування та планування дозволяє активізувати дію визначених фінансових інструментів і важелів.
6. Тільки органи державної влади та управління займаються фінансовим прогнозуванням.
7. Об'єкт фінансового планування - підприємства, організації, установи.

8. У процесі планування та прогнозування проводиться оцінка стану фінансів у державі.
9. Фінансові прогнози потрібно складати за будь-яких умов розвитку економічного суб'єкта.
10. Фінансове прогнозування відрізняється від фінансового планування тим, що забезпечує фінансовими ресурсами задоволення усіх потреб економічних суб'єктів.
11. Фінансове планування визначає майбутні пропорції розширеного відтворення.
12. Фінансове планування максимізує ризики фінансових втрат.
13. Встановлення оптимальних пропорцій розподілу коштів між різними фінансовими ресурсами – завдання оперативного фінансового планування.
14. У процесі фінансового планування потрібно виявити резерви зростання доходів економічного суб'єкта.
15. Під час фінансового планування неприпустимо економити на витратах трудових ресурсів економічного суб'єкта.
16. У процесі фінансового прогнозування та планування оперують абсолютними та відносними показниками, нормами та нормативами.
17. Фінансові плани складають у грошових і матеріальних показниках.
18. Територіальне фінансове планування має зведено-аналітичне призначення.
19. Фінансовому плануванню властивий суб'єктивізм.
20. Системність - один з принципів фінансового планування.
21. Фінансова інформація повинна бути релевантною.
22. Прогнозування буває пошуковим і фіксованим.
23. Експертні оцінки - це приклад реалізації формалізованого методу прогнозування.
24. Планування в масштабах концернів, асоціацій та інших господарських об'єднань належить до індивідуального фінансового планування.
25. Фінансове планування – це елементарний математичний розрахунок показників доходів і витрат.
26. Вибір методів фінансового планування залежить від етапів його здійснення.
27. Останній етап фінансового планування потребує застосування балансового методу.

28. У процесі фінансового планування застосовують інтуїтивний метод.
29. Метод екстраполяції - інша назва балансового методу фінансового планування.
30. Аналіз фактичних показників фінансової діяльності за попередній період, визначення факторів, які можуть вплинути на фінансову діяльність у плановому періоді, розрахунок індексів їх впливу характеризують коефіцієнтний метод фінансового планування.
31. Використання нормативного методу фінансового планування може призводити до економії фінансових ресурсів.
32. Розрахунково-аналітичний метод – один з найбільш трудомістких методів фінансового планування.
33. Економіко-математичний метод фінансового планування передбачає відповідність доходів видаткам і взаємоув'язку всіх розділів фінансового плану.
34. Ефективне застосування методу економіко-математичного моделювання у фінансовому плануванні базується на обґрунтованих змінних вхідних показниках.
35. Бізнес-план – це складова фінансового плану суб'єкта господарювання.
36. Платіжний календар - різновид фінансового плану.
37. Платіжний календар - інструмент стратегічного фінансового планування.
38. Державні підприємства зобов'язані складати фінансові плани.
39. У макроекономічному вимірі, фінансові плани всіх економічних суб'єктів взаємопов'язані.
40. Економічні суб'єкти повинні вдосконалювати методологію здійснення фінансового прогнозування та планування.

Тема 10. Фінансовий контроль

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Сукупність дій і операцій з перевірки фінансових і пов'язаних з ними показників діяльності економічних суб'єктів із застосуванням специфічних форм і методів його організації – це ...
 - а) фінансовий контроль;
 - б) аудиторська діяльність;
 - в) фінансове планування;

- г) фінансове управління.
2. Об'єктивна необхідність фінансового контролю зумовлена потребою ...
- а) забезпечити суспільство достатнім обсягом фінансових ресурсів;
 - б) виявити фактори впливу на досягнення цілей фінансової політики;
 - в) правильно перерозподілити ВВП;
 - г) виконати фінансове законодавство.
3. Фінансовий контроль – це функція...
- а) фінансової політики;
 - б) фінансового механізму;
 - в) фінансового менеджменту;
 - г) фінансового планування.
4. Завдання фінансового контролю передбачають ...
- а) концентрацію фінансових ресурсів на досягненні визначених фінансово політикою напрямках;
 - б) виявлення резервів зростання фінансових ресурсів;
 - в) перерозподіл фінансових ресурсів усіх економічних суб'єктів;
 - г) оптимізацію структури джерел фінансових ресурсів.
5. Попередження фінансових зловживань – це завдання ...
- а) фінансової політики;
 - б) фінансового менеджменту;
 - в) фінансового контролю;
 - г) фінансового планування.
6. Об'єкт фінансового контролю – це ...
- а) стан дотримання чинного фінансового законодавства;
 - б) процеси формування та використання фінансових ресурсів;
 - в) фінансові показники;
 - г) планові фінансові показники.
7. Предмет фінансового контролю – це ...
- а) стан дотримання чинного фінансового законодавства;
 - б) тактика фінансової політики;
 - в) фінансові показники;
 - г) виробничо-господарські показники.
8. До принципів організації фінансового контролю належить принцип ...
- а) субсидіарності;
 - б) об'єктивності;
 - в) фіскальності;

- г) єдності.
9. Відповідність фактичної інформації реальним фінансовим показникам – це дотримання такого принципу фінансового контролю:
- а) об'єктивність;
 - б) достовірність;
 - в) компаративність;
 - г) превентивність.
10. Запобігання появі суттєвих фактичних відхилень фінансових показників від запланованого рівня – це дотримання такого принципу фінансового контролю:
- а) незалежність;
 - б) достовірність;
 - в) відповідальність;
 - г) превентивність.
11. Відсутність матеріальної або моральної зацікавленості в контролюючих суб'єктів – це дотримання такого принципу фінансового контролю:
- а) незалежність;
 - б) ефективність;
 - в) компаративність;
 - г) об'єктивність.
12. Порівняння показників, які мають нормативне та фактичне значення, – це дотримання такого принципу фінансового контролю:
- а) об'єктивність;
 - б) відповідальність;
 - в) компаративність;
 - г) ефективність.
13. Пристосованість системи контролю до особливостей фінансової діяльності різних економічних суб'єктів – це дотримання такого принципу фінансового контролю:
- а) ефективність;
 - б) достовірність;
 - в) відповідальність;
 - г) превентивність.
14. Принцип публічності фінансового контролю означає ...
- а) проведення контролю з певною періодичністю;
 - б) оприлюднення результатів контролю;

- в) проведення перевірок згідно з чинним законодавством;
 - г) неврахування матеріальної зацікавленості осіб, які здійснюють перевірки.
15. Фінансовий контроль виконує таку функцію:
- а) профілактичну;
 - б) інформаційну;
 - в) мобілізуючу;
 - г) усі відповіді правильні.
16. Згідно з методологією, на першому етапі фінансового контролю ...
- а) перевіряють правильність ведення господарських операцій;
 - б) аналізують стан відображення господарських операцій в обліку;
 - в) вивчають природу господарських операцій;
 - г) пропонують заходи для вдосконалення господарських операцій.
17. До методів фінансового контролю віднесено ...
- а) балансовий метод;
 - б) нормативний метод;
 - в) ревізію;
 - г) метод економіко-математичного моделювання.
18. До документальних методів фінансового контролю відносять ...
- а) обстеження;
 - б) перевірку;
 - в) хронометраж;
 - г) інвентаризацію.
19. До фактичних методів фінансового контролю належить ...
- а) обстеження;
 - б) перевірку;
 - в) техніко-економічний розрахунок;
 - г) економічну оцінку господарських операцій.
20. Методи фінансового контролю передбачають ...
- а) попередній і поточний контроль;
 - б) оцінку та розслідування;
 - в) обстеження та аналіз;
 - г) стратегію й тактику.
21. До видів фінансового аналізу НЕ входить ...
- а) горизонтальний;
 - б) діагональний;
 - в) інтегральний;
 - г) вертикальний.

22. До видів фінансового аналізу входить ...
- а) діагональний аналіз;
 - б) структурний аналіз;
 - в) дивізіональний аналіз;
 - г) ранжувальний аналіз.
23. За джерелами інформації виділяють такий вид фінансового контролю:
- а) оперативний;
 - б) тактичний;
 - в) дистанційний;
 - г) фактичний.
24. За місцем проведення виділяють такий вид фінансового контролю:
- а) ретроспективний;
 - б) фактичний;
 - в) дистанційний;
 - г) превентивний.
25. За часом проведення фінансовий контроль поділяють на ...
- а) плановий і позаплановий контроль;
 - б) оцінку та розслідування;
 - в) попередній, оперативний і заключний контроль;
 - г) стратегію й тактику.
26. Поняття «превентивні фінансові перевірки» передбачає перевірки на стадії ...
- а) попереднього контролю;
 - б) поточного контролю;
 - в) заключного контролю;
 - г) ретроспективного контролю.
27. Організація фінансового контролю передбачає такі його види:
- а) попередній, поточний, наступний;
 - б) обстеження, аналіз, перевірка;
 - в) державний, внутрішній і незалежний;
 - г) суцільний, вибірковий.
28. Залежно від суб'єктів, які здійснюють фінансовий контроль, виділяють такий його вид:
- а) поточний;
 - б) аудиторський;
 - в) наступний;
 - г) оперативний.

29. Контроль, який здійснюють за ініціативою адміністрації підприємства, - це ...
- а) обов'язковий фінансовий контроль;
 - б) плановий фінансовий контроль;
 - в) внутрішній фінансовий контроль;
 - г) поточний фінансовий контроль.
30. Внутрішній фінансовий контроль на підприємстві здійснює ...
- а) Державна аудиторська служба України;
 - б) фінансова служба підприємства;
 - в) аудиторська компанія;
 - г) Рахункова палата України.
31. Реалізація внутрішньогосподарського фінансового контролю передбачає ...
- а) проведення аудиторських перевірок на підставі угод з відповідними фірмами;
 - б) проведення контрольних заходів міністерствами;
 - в) застосування інструментів і методів фінансового контролю власниками підприємств;
 - г) правильної відповіді немає.
32. Громадський фінансовий контроль здійснюють ...
- а) професійні спілки;
 - б) місцеві державні адміністрації;
 - в) контролюючі органи;
 - г) аудиторські організації.
33. Перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки про її достовірність – це ...
- а) аудит;
 - б) ревізія;
 - в) моніторинг;
 - г) верифікація.
34. За чинним законодавством аудит поділяється на ...
- а) незалежний і залежний;
 - б) обов'язковий і добровільний;
 - в) фінансовий і кредитний;
 - г) плановий і позаплановий.
35. Перелік підстав для проведення обов'язкового аудиту встановлено ...
- а) Конституцією України;

- б) Законом України;
 - в) постановою Кабінету Міністрів України;
 - г) наказом Міністерства фінансів України.
36. За спрямованістю виокремлюють такий вид аудиту:
- а) фінансовий;
 - б) добровільний;
 - в) ініціативний;
 - г) експертний.
37. Професійний скептицизм – це принцип ...
- а) державного фінансового контролю;
 - б) громадського фінансового контролю;
 - в) аудиторської діяльності;
 - г) правильної відповіді немає.
38. Для зміцнення фінансової дисципліни застосовують ...
- а) методи фінансового контролю;
 - б) економічні заходи впливу;
 - в) перевірку та ревізію;
 - г) принципи фінансового контролю.
39. Єдиний орган професійного самоврядування аудиторської діяльності - це ...
- а) Аудиторська палата України;
 - б) Рада нагляду за аудиторською діяльністю;
 - в) професійна спілка аудиторів;
 - г) Аудиторська спілка України.
40. Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю - це ...
- а) G20;
 - б) INTOSAI;
 - в) BRICS;
 - г) ACEAN.

**Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.**

1. Фінансовий контроль і контрольна функція фінансів – це ідентичні поняття.
2. Контрольна функція фінансів на практиці реалізується в діяльності осіб, що здійснюють фінансовий контроль.
3. Фінансовий контроль реалізують усі економічні суб'єкти, за винятком домогосподарств.

4. Головне призначення фінансового контролю на рівні суб'єктів мікроекономіки – забезпечити своєчасне виконання підприємствами фінансових зобов'язань перед державою.
5. Фінансово-вартісні показники мають синтетичний характер.
6. Виконання фінансовим контролем інформаційної функції – це основа для ухвалення рішень щодо діяльності економічного суб'єкта.
7. Мета здійснення фінансового контролю полягає у встановленні винних у порушенні фінансового законодавства.
8. Аудиторські компанії – це суб'єкти фінансового контролю.
9. Підприємства різних форм власності – це суб'єкти фінансового контролю на мікроекономічному рівні.
10. Фонд державного майна України входить до складу органів фінансового контролю.
11. Рахункова палата України – складова системи органів державного фінансового контролю.
12. Фінансовий аналіз передбачає використання таких методів: вертикальний, горизонтальний і діагональний.
13. Методи фінансового контролю реалізуються через конкретні прийоми проведення фінансового контролю.
14. Ревізія - метод поточного фінансового контролю.
15. Фінансовий контроль можна одночасно здійснювати документально й дистанційно.
16. Залежно від програми перевірок, у ході ревізії доцільно поєднувати документальний і фактичний контроль.
17. Анкетування – це різновид фактичного методу фінансового контролю.
18. Поточний фінансовий контроль проводять за підсумками місяця, кварталу, року.
19. Ретроспективний фінансовий контроль сприяє запобіганню порушень фінансового законодавства.
20. Внутрішньокорпоративний фінансовий контроль проводять у господарських об'єднаннях.
21. Підстави для проведення ініціативного фінансового контролю регламентовані законодавством.
22. Громадський фінансовий контроль реалізують на підставі угоди з аудиторською компанією.
23. Провідну роль в оцінці стану використання державних фінансових ресурсів відіграє незалежний фінансовий контроль.

24. Політичні партії можуть ініціювати громадський фінансовий контроль.
25. Незалежний зовнішній фінансовий контроль, що здійснюється на комерційних засадах, - це аудит.
26. Суб'єкт господарювання має право надавати аудиторські послуги в Україні за умови включення його до Реєстру аудиторських фірм і аудиторів.
27. Засади здійснення державного фінансового контролю в Україні визначені законодавством.
28. Збалансування державних, територіальних і приватних інтересів – це принцип державного фінансового контролю.
29. Ревізія – це форма інспектування, яке здійснює орган державного фінансового контролю в Україні.
30. Органу державного фінансового контролю в Україні заборонено проводити позапланові ревізії.
31. Перевірки державних закупівель – це напрям реалізації державного фінансового контролю в Україні.
32. В Україні державний аудитор може займатися підприємницькою діяльністю.
33. Незалежні організації на договірних засадах здійснюють внутрішній фінансовий контроль.
34. В Україні суб'єкти малого бізнесу зобов'язані щорічно проходити аудиторську перевірку.
35. Законодавством України передбачено перелік суб'єктів, які зобов'язані оприлюднювати аудиторський висновок за результатами перевірки їхньої фінансової звітності.
36. Перевірка економічності й ефективності діяльності економічного суб'єкта відбувається у процесі управлінського аудиту.
37. В Україні аудитором може працювати будь-яка особа з вищою освітою у сфері фінансів або бухгалтерського обліку.
38. В Україні функціонує орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.
39. Наслідки фінансової перевірки оформлюють довідкою, висновком або актом.
40. Якість фінансового законодавства – один із чинників впливу на стан фінансової дисципліни в суспільстві.

Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Сукупність відносин, що виникають у суб'єкта господарювання в процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, - це ...
 - а) фінансова система;
 - б) фінанси суб'єктів господарювання;
 - в) фінансова політика суб'єктів господарювання;
 - г) регламентація фінансових відносин суб'єкта господарювання.
2. На організацію фінансів суб'єктів господарювання впливає такий фактор :
 - а) фінансові стимули;
 - б) забезпечення страхового захисту;
 - в) галузева приналежність;
 - г) завдання фінансового менеджменту.
3. Громадські організації – це ...
 - а) комерційні організації;
 - б) прибуткові організації;
 - в) неприбуткові організації;
 - г) організації, діяльність яких регламентується виключно їхнім статутом.
4. Який метод організації фінансової діяльності підприємства є раціональним і високоефективним, спонукає підприємство до пошуку достатніх і дешевих фінансових ресурсів, раціонального їх розміщення, мінімізації витрат і максимізації доходів та прибутку?
 - а) кошторисне фінансування;
 - б) комерційний розрахунок;
 - в) неприбуткова діяльність;
 - г) кредитне фінансування.
5. Комерційний розрахунок ґрунтується на принципі ...
 - а) самофінансування;
 - б) підзвітності;
 - в) плановості;
 - г) ієрархічності.
6. Спроможність підприємства не тільки відшкодовувати витрати, але й фінансувати потреби розширеного виробництва та вирішення соціальних питань, – це ...

- а) самоокупність;
 - б) самофінансування;
 - в) саморегулювання;
 - г) самокредитування.
7. Матеріальне втілення фінансових відносин на рівні суб'єктів господарювання – це ...
- а) фінансові ресурси;
 - б) фінансові резерви;
 - в) фінанси підприємств;
 - г) фінансова незалежність.
8. Фінансові ресурси суб'єкта господарювання – це ...
- а) грошові фонди, які формуються в процесі розподілу та використання ВВП протягом певного періоду;
 - б) вартісна оцінка майна, яким володіє суб'єкт господарювання;
 - в) грошові кошти, акумульовані суб'єктом господарювання з різних джерел, що надходять у його господарський обіг і призначені для покриття потреб суб'єкта господарювання;
 - г) доходи суб'єкта господарювання.
9. Фінансові ресурси суб'єкта господарювання – це ...
- а) податкові ресурси;
 - б) інвестиційні ресурси;
 - в) децентралізовані ресурси;
 - г) централізовані ресурси.
10. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання утворюються з ...
- а) власних і прирівняних до них коштів;
 - б) залучених коштів;
 - в) запозичених коштів;
 - г) усі відповіді правильні.
11. Кошти, отримані суб'єктом господарювання від продажу власних облігацій, належать до:
- а) позикових;
 - б) залучених;
 - в) власних;
 - г) прирівняних до власних.
12. Власні джерела фінансових ресурсів суб'єктів господарювання містять ...
- а) кредиторську заборгованість;
 - б) облігаційні позики;
 - в) амортизаційні відрахування;

- г) фінансовий лізинг.
13. Зовнішні джерела фінансових ресурсів суб'єктів господарювання містять ...
- а) кошти від реалізації власних облігацій;
 - б) амортизаційні відрахування;
 - в) прибуток від інвестиційної діяльності;
 - г) собівартість реалізованої продукції.
14. Зовнішні джерела фінансових ресурсів суб'єктів господарювання НЕ містять ...
- а) приріст стійких пасивів;
 - б) довгострокові кредити;
 - в) короткострокові кредити;
 - г) державні асигнування.
15. Позикові джерела фінансових ресурсів суб'єктів господарювання містять ...
- а) кредиторську заборгованість;
 - б) кошти від реалізації акцій;
 - в) амортизаційні відрахування;
 - г) прибуток.
16. Доходи, отримані суб'єктом господарювання від продажу основних засобів, віднесено до грошових коштів від такого виду його діяльності:
- а) операційна;
 - б) інвестиційна;
 - в) фінансова;
 - г) основна.
17. Придбання цілісних майнових комплексів — це приклад такого виду діяльності суб'єктів господарювання:
- а) основна;
 - б) операційна;
 - в) інвестиційна;
 - г) фінансова.
18. Відповідно до чинного вітчизняного законодавства статутний капітал суб'єктів господарювання заборонено формувати за рахунок:
- а) бюджетних асигнувань;
 - б) власних коштів фізичної особи;
 - в) банківських кредитів;
 - г) пайових внесків.

19. В Україні держава законодавчими актами встановила мінімальний розмір статутного капіталу для ...
- а) державних підприємств;
 - б) приватних підприємств;
 - в) акціонерних товариств;
 - г) виробничо-комерційних фірм.
20. Статутний капітал суб'єктів господарювання охоплює ...
- а) резервний капітал;
 - б) основний капітал;
 - в) оборотний капітал;
 - г) правильні відповіді б) і в).
21. Існує такий метод розрахунку виручки:
- а) плановий;
 - б) касовий;
 - в) бюджетний;
 - г) індексний.
22. У складі виручки від реалізації продукції на банківський рахунок суб'єктів господарювання надходять ...
- а) оборотні кошти;
 - б) амортизаційні відрахування;
 - в) кредити;
 - г) дотації.
23. До собівартості готової продукції суб'єктів господарювання НЕ відносять:
- а) податок на додану вартість;
 - б) матеріальні витрати;
 - в) адміністративні витрати;
 - г) витрати на оплату праці.
24. Прибуток – це ...
- а) частина реалізованого додаткового та необхідного продукту;
 - б) фінансовий результат основної діяльності підприємства;
 - в) кошти, отримані від фінансових інвестицій;
 - г) базове внутрішнє джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
25. Фактор, який прямо НЕ впливає на розмір прибутку від реалізації продукції, - це ...
- а) зниження собівартості продукції;
 - б) зміна розміру нарахування амортизаційних відрахувань;
 - в) зміна ставки податку на додану вартість;

- г) збільшення обсягу реалізації продукції.
26. Капітальні витрати суб'єктів господарювання зараховують до витрат ...
- а) операційної діяльності суб'єктів господарювання;
 - б) зумовлених потребами розширеного відтворення;
 - в) зумовлених інвестуванням вільних коштів у цінні папери;
 - г) правильної відповіді немає.
27. Основний капітал суб'єктів господарювання охоплює ...
- а) вартість виробничих запасів;
 - б) кредити банків;
 - в) вартість готової продукції;
 - г) довгострокові фінансові інвестиції.
28. Основні засоби – це матеріальні активи, які ...
- а) перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання;
 - б) використовуються в діяльності суб'єкта господарювання понад один рік і вартість яких поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом;
 - в) протягом тривалого часу зберігають натуральну форму;
 - г) зайняті у виробничому процесі.
29. Виробничі основні засоби – це активи, які ...
- а) частинами переносять свою вартість на виготовлений продукт;
 - б) не переносять свою вартість на виготовлений продукт;
 - в) відтворюються тільки за рахунок прибутку суб'єкта господарювання;
 - г) перебувають на балансі суб'єкта господарювання.
30. Виробничий основний капітал суб'єкта господарювання включає вартість ...
- а) устаткування;
 - б) готової продукції;
 - в) матеріалів;
 - г) гуртожитків.
31. Просте відтворення виробничого основного капіталу суб'єкта господарювання відбувається за рахунок ...
- а) виручки від реалізації продукції;
 - б) амортизаційних відрахувань;
 - в) прибутку;
 - г) бюджетних асигнувань.
32. Довгострокове вкладення грошових коштів у виробництво – це ...
- а) інновації;

- б) інвестиції;
- в) конверсія;
- г) приватизація.

33. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» як джерело інвестицій можна використати ...

- а) заощадження громадян;
- б) амортизаційні відрахування;
- в) благодійні внески;
- г) усі відповіді правильні.

34. Існує такий вид вартісної оцінки основних засобів:

- а) залишкова вартість;
- б) інвестиційна вартість;
- в) інноваційна вартість;
- г) облікова вартість.

35. Оборотний капітал – це ...

- а) гроші в касі, на банківських рахунках, у розрахунках;
- б) кошти, авансовані в оборотні активи;
- в) вартість предметів праці;
- г) вартість запасів сировини, матеріалів, готової продукції.

36. До складу оборотного капіталу суб'єктів господарювання віднесено ...

- а) грошові кошти на банківських рахунках;
- б) фінансові ресурси суб'єктів господарювання;
- в) доходи суб'єктів господарювання;
- г) вартість транспортних засобів і вузлів до них.

37. До нормованого оборотного капіталу суб'єктів господарювання зараховано:

- а) дебіторську заборгованість;
- б) вартість виробничих запасів;
- в) оборотний капітал у сфері обігу;
- г) грошові ресурси.

38. Суб'єкти господарювання спрямовують оборотний капітал на ...

- а) інвестування в необоротні активи;
- б) придбання напівфабрикатів;
- в) сплату податків;
- г) правильні відповіді б) і в).

39. Як джерело фінансування оборотного капіталу суб'єкти господарювання використовують ...

- а) внески до статутного капіталу;

- б) довгострокові банківські позики;
- в) податки;
- г) бюджетні інвестиційні асигнування.

40. Ліквідність – це ...

- а) частина реалізованого додаткового та необхідного продукту;
- б) здатність повністю та своєчасно виконати платіжні зобов'язання;
- в) кошти, отримані від ліквідації основних активів;
- г) здатність швидко реалізувати активи та одержати кошти для оплати платіжних зобов'язань.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження.
Відповідь обґрунтуйте.

1. Суб'єкти господарювання включають юридичних осіб і громадян, які займаються підприємницькою діяльністю.
2. Фінанси забезпечують кругообіг вартості для реалізації господарських інтересів економічних суб'єктів.
3. Об'єкт фінансів суб'єктів господарювання - це підприємства, організації, установи, які здійснюють виробничу діяльність.
4. До функцій фінансів суб'єктів господарювання включають контроль за формуванням і використанням фінансових ресурсів у процесі відтворення.
5. Завдання фінансів суб'єктів господарювання – найбільш повне використання властивостей фінансів для організації дієвого фінансового контролю.
6. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання може бути організована одним із трьох методів: комерційний розрахунок, неприбуткова діяльність, кошторисне фінансування.
7. В умовах ринкової економіки фінансовий механізм суб'єктів господарювання базується на принципах самоокупності та самофінансування.
8. Принцип відповідальності полягає в самостійності суб'єктів господарювання щодо використання власних і притриманих до них коштів.
9. На різних етапах розвитку суб'єкти господарювання активізують різні джерела власного фінансового забезпечення.
10. Капітал суб'єкта господарювання - це фінансові ресурси, що спрямовуються ним на споживання.
11. Власний капітал суб'єктів господарювання виконує захисну функцію.

12. Статутний капітал суб'єкта господарювання - базове джерело його фінансових ресурсів.
13. Статутний капітал акціонерного товариства складається з акцій різної номінальної вартості.
14. Цільові надходження - основне внутрішнє джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
15. Кошти, одержані від емісії облігацій, включають до джерел залучених фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
16. Грантове фінансування – метод формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання державної форми власності.
17. Доходи доброчинних фондів формуються тільки за рахунок благодійних внесків і пожертвувань фізичних та юридичних осіб.
18. Отримання кредитів і позичок призводить до формування доходів від фінансової діяльності суб'єкта господарювання.
19. Основний капітал - це пасив балансу, розмір джерел фінансових ресурсів, необхідних для формування оборотних активів суб'єкта господарювання.
20. Довгострокові фінансові інвестиції належать до основного капіталу суб'єктів господарювання.
21. Необоротні активи використовуються протягом кількох виробничих циклів.
22. Фінанси забезпечують просте і розширене відтворення основного капіталу суб'єктів господарювання.
23. Суб'єкти господарювання відшкодовують вартість, яку втрачають предмети праці внаслідок зносу, через амортизацію шляхом нарахування амортизаційних відрахувань.
24. Розрізняють первинну, переоцінену, фіксовану та плаваючу вартість необоротних активів.
25. Амортизаційні відрахування - джерело розширеного відтворення основного капіталу суб'єктів господарювання.
26. Реінвестиція – це купівля фінансових інструментів інвестування.
27. Власні фінансові ресурси суб'єктів господарювання можуть бути джерелом фінансування інвестицій.
28. Реалізація необоротних активів є прикладом інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.
29. Гроші в касі – це складова оборотного капіталу суб'єкта господарювання.
30. Витрати на збут не включають до собівартості реалізованої продукції.

31. Дебіторська заборгованість – це джерело фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
32. Агресивна політика управління оборотним капіталом передбачає фінансування мінімального рівня поставок продукції.
33. Згідно з касовим методом, розмір виручки суб'єкта господарювання розраховують відповідно до отриманих коштів за реалізовану продукцію.
34. Чистий дохід суб'єкта господарювання – це виручка від реалізації за мінусом собівартості реалізованої продукції.
35. Кошторис - це звіт про фінансовий стан підприємства, який на певну дату відображає його активи, зобов'язання та власний капітал.
36. Фінансовий стан суб'єкта господарювання - це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи його фінансових відносин.
37. До параметрів фінансового стану суб'єктів господарювання включено рентабельність, ліквідність, фінансову незалежність і ділову активність.
38. Система показників оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання включає показники ліквідності та платоспроможності.
39. Платоспроможність суб'єкта господарювання відображає його здатність своєчасно та повністю виконати всі грошові зобов'язання.
40. На відміну від рентабельності, прибуток характеризує абсолютний фінансовий результат діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 12. Фінанси домогосподарств

А. Виберіть одну правильну відповідь у тестах. Обґрунтуйте її.

1. Економічна одиниця, яка складається з однієї чи кількох осіб, постачає економіку ресурсами, використовує отримані кошти для задоволення різних потреб, - це ...
 - а) суб'єкт господарювання;
 - б) домогосподарство;
 - в) неприбуткова організація;
 - г) бюджетна установа.

2. До секторів домогосподарства як інституційної складової національної економіки зараховано ...
- а) роботодавців;
 - б) фінансові корпорації;
 - в) некомерційні організації;
 - г) органи місцевого самоврядування.
3. Фінанси домогосподарств функціонують задля задоволення таких потреб ...
- а) особистих;
 - б) колективних;
 - в) громадських;
 - г) суспільних.
4. До функцій фінансів домогосподарств належить ...
- а) перерозподільна;
 - б) стимулююча;
 - в) інвестиційна;
 - г) емісійна.
5. Узгодженню інтересів членів домогосподарства сприяє повноцінне виконання фінансами домогосподарств такої функції:
- а) розподільна;
 - б) інвестиційна;
 - в) контрольна;
 - г) регулююча.
6. Фінансові ресурси домогосподарств призначені для ...
- а) сплати податків;
 - б) придбання матеріальних активів;
 - в) отримання освітніх і медичних послуг;
 - г) усі відповіді правильні.
7. Фінансові ресурси домогосподарства – це його грошові ...
- а) доходи;
 - б) витрати;
 - в) фонди;
 - г) відносини.
8. Вторинні доходи домогосподарств - це ...
- а) доходи від продажу вирощеної продукції;
 - б) підприємницький дохід;
 - в) заробітна плата;
 - г) стипендії.

9. Домогосподарство купує об'єкти нерухомості за рахунок такого фінансового ресурсу:
- а) загальний фонд;
 - б) фонд споживання;
 - в) фонд нагромадження;
 - г) усі відповіді правильні.
10. Домогосподарство оплачує вартість комунальних послуг за рахунок такого фінансового ресурсу:
- а) загальний фонд;
 - б) фонд споживання;
 - в) фонд нагромадження;
 - г) усі відповіді правильні.
11. За цільовим призначенням серед фінансових ресурсів домогосподарств виокремлюють фонд ...
- а) поточний;
 - б) репутаційний;
 - в) капітальний;
 - г) індивідуальний.
12. Отримані членом сім'ї матеріальні подарунки – це ...
- а) грошові доходи домогосподарства;
 - б) заощадження домогосподарства;
 - в) загальні доходи домогосподарства;
 - г) фінансові ресурси домогосподарства.
13. На ринку трудових ресурсів домогосподарство отримує ...
- а) компенсаційні платежі;
 - б) доходи від творчості;
 - в) інвестиційні доходи;
 - г) доходи від продажу майна.
14. На ринку товарів домогосподарство отримує ...
- а) стимулюючі платежі;
 - б) доходи від творчості;
 - в) дивіденди;
 - г) премії.
15. На фінансовому ринку домогосподарство отримує ...
- а) стимулюючі платежі;
 - б) доходи від самозайнятості;
 - в) відсотки за депозитами;
 - г) пенсії.

16. Доходи від реалізації продукції з особистого підсобного господарства належать до доходів, які формуються на ринку ...
- а) трудових ресурсів;
 - б) фінансових активів;
 - в) товарів;
 - г) природних ресурсів.
17. Структура доходів домогосподарства – це показник ...
- а) соціального статусу членів домогосподарства;
 - б) рівня життя населення;
 - в) результативності державної політики доходів;
 - г) усі відповіді правильні.
18. Сума пільг і субсидій, отриманих домогосподарством, характеризує його витрати за ...
- а) формою;
 - б) цільовим призначенням;
 - в) роллю;
 - г) часом.
19. Витрати домогосподарства на придбання непродовольчих товарів відносять до групи витрат за ...
- а) формою;
 - б) цільовим призначенням;
 - в) роллю;
 - г) часом.
20. Витрати домогосподарства на професійний розвиток його членів відносять до групи витрат за ...
- а) формою;
 - б) цільовим призначенням;
 - в) роллю;
 - г) часом.
21. Випадкові витрати домогосподарства відносять до групи витрат за ...
- а) формою;
 - б) цільовим призначенням;
 - в) роллю;
 - г) часом.
22. Розміщення заощаджень домогосподарства на банківському депозиті характеризує такі його витрати:
- а) споживчі;
 - б) на непродовольчі товари;

- в) неспоживчі;
 - г) сезонні.
23. Поведінка членів домогосподарства на ринку товарів, зумовлена їхньою громадянською позицією та особистим розумінням справедливості, - це ...
- а) етичний консьюмеризм;
 - б) фінансова політика домогосподарства;
 - в) «зелена» економіка;
 - г) реалізація права на місцеве самоврядування.
24. Особиста поміркованість в ухваленні фінансових рішень зумовлена такою поведінковою особливістю:
- а) ефект відрази до витрат;
 - б) ефект визначеності;
 - в) ефект капкана;
 - г) ефект фреймінгу.
25. Закон Енгеля характеризує зміну структури витрат домогосподарства залежно від ...
- а) часу отримання ним доходів;
 - б) періодичності отримання ним доходів;
 - в) розміру отриманих ним доходів;
 - г) джерела отримання ним доходів.
26. Згідно із законом Енгеля, при збільшенні розміру доходів домогосподарства частка його витрат на нематеріальні потреби ...
- а) залишається незмінною;
 - б) зростає;
 - в) зменшується, а потім зростає;
 - г) зменшується.
27. Принципи раціоналізації витрат домогосподарств охоплюють ...
- а) створення індивідуальної моделі сімейного бюджету;
 - б) аналіз особистих майбутніх витрат;
 - в) обґрунтоване планування джерел доходів;
 - г) усі відповіді правильні.
28. До чинників утворення мотивованих заощаджень домогосподарств належить ...
- а) існування непередбачених витрат;
 - б) незадовільна якість товарів;
 - в) державна політика стимулювання заощаджень;
 - г) високий рівень доходів населення.

29. До чинників утворення немотивованих заощаджень домогосподарств належить ...
- а) існування непередбачених витрат;
 - б) придбання дорогих товарів;
 - в) державна політика стимулювання заощаджень;
 - г) звичка заощаджувати кошти.
30. За характером мобілізації та розміщення заощадження домогосподарств поділяють на ...
- а) умотивовані та неумотивовані;
 - б) організовані та неорганізовані;
 - в) готівкові та натуральні;
 - г) вітчизняні та іноземні.
31. Діяльність фінансово-кредитних установ сприяє утворенню таких заощаджень домогосподарств:
- а) валютних;
 - б) готівкових;
 - в) мотивованих;
 - г) організованих.
32. Ризик ліквідності характерний для заощаджень домогосподарств, які розміщені в:
- а) готівці;
 - б) іноземній валюті;
 - в) дорогоцінних металах;
 - г) криптовалюти.
33. Валютний ризик характерний для заощаджень домогосподарств, які розміщені в:
- а) готівці;
 - б) іноземній валюті;
 - в) банківських металах;
 - г) криптовалюти.
34. Інфляційний ризик характерний для заощаджень домогосподарств, розміщених у:
- а) земельних ділянках;
 - б) вітчизняній валюті;
 - в) банківських металах;
 - г) дорогоцінному камінні.
35. На ощадну активність домогосподарств впливають їхні очікування щодо ...
- а) динаміки цін на ринку товарів і послуг;

- б) майбутнього особистого фінансового стану;
 - в) змін у державній фінансовій політиці;
 - г) усі відповіді правильні.
36. Активний розвиток системи державного соціального забезпечення ...
- а) демотивує здійснення особистих заощаджень;
 - б) інтенсифікує операції домогосподарств на фінансовому ринку;
 - в) стимулює організовані заощадження домогосподарств;
 - г) позитивно впливає на структуру заощаджень домогосподарств.
37. Зростання обсягів заощаджень домогосподарств сприяє ...
- а) зниження рівня облікової ставки Національного банку України;
 - б) посилення рівня податкового навантаження на індивідуальні доходи громадян;
 - в) підвищення рівня реальних депозитних ставок;
 - г) збільшення частки молоді у віковій структурі населення країни.
38. На організацію особистих фінансів впливає ...
- а) інтенсивність самострахування;
 - б) податкова політика держави;
 - в) індивідуальна бізнес-активність;
 - г) усі відповіді правильні.
39. Базовий напрямок інвестування в людський капітал – це ...
- а) житло та житлові умови;
 - б) задоволення фізіологічних потреб;
 - в) екологічні потреби;
 - г) освіта і виховання.
40. Продуктивність праці - це ...
- а) напрямок інвестування в людський капітал;
 - б) джерело інвестицій у людський капітал;
 - в) актив людського капіталу;
 - г) відтворення людського капіталу.

Б. Укажіть, правильні чи хибні нижченаведені твердження. Відповідь обґрунтуйте.

1. Згідно із Системою національних рахунків, домогосподарство – це різновид інституційного сектору національної економіки.
2. Проживання людей у спільному помешканні – необхідна кваліфікаційна ознака домогосподарства.
3. Домогосподарство – це основний споживач неринкових продуктів і послуг в умовах ринку.

4. Суб'єкти господарювання – власники факторів виробництва в умовах ринку.
5. Фінанси домогосподарств виконують функцію заощадження.
6. Фінансовий добробут домогосподарства визначається кількісними та якісними характеристиками економічних відносин, учасником яких воно є.
7. Сукупний дохід домогосподарств мстить його первинні та вторинні доходи.
8. Фінансовий стан «виживання домогосподарства» зумовлений надлишком його вхідних грошових потоків.
9. Значна частка соціальних допомог, страхових відшкодувань і міграційних переказів у сукупному доході домогосподарства вказує на високий рівень його фінансової самостійності.
10. Один із можливих наслідків дисбалансу грошових потоків домогосподарства – це неефективні інвестиційні рішення.
11. Для формування та підтримання іміджу домогосподарство формує фонд відновлення.
12. Доходи домогосподарства утворюються як результат використання його сукупного ресурсного потенціалу.
13. Сальдо боргів і кредитів домогосподарства не впливає на розмір його доходів.
14. Надані домогосподарству пільги з оплати вартості комунальних послуг впливають на розмір отриманих ним доходів.
15. Класифікація доходів домогосподарств за ринками ресурсів сприяє виявленню чинників впливу на їхній розмір.
16. Оцінці розміру й структури доходів домогосподарств властивий макроекономічний та індивідуальний характер.
17. Міграційні платежі, отримані домогосподарством, враховують у складі його витрат.
18. З метою оцінки розміру витрат, отримані домогосподарством натуральні надходження вимірюють за їх середньою ринковою ціною.
19. Споживчі витрати домогосподарств мають виробничий та інвестиційний характер.
20. Усі витрати домогосподарств доцільно поділяти на постійні та змінні.
21. Закономірність, яка визначає еластичність попиту домогосподарства щодо його доходу, - це закон Фішера.

22. Згідно із законом Енгеля, при зменшенні розміру доходів домогосподарства частка його витрат на комунальні послуги залишається відносно незмінною.
23. Щоб раціоналізувати власні витрати, домогосподарству потрібно орієнтуватися на стандартну модель споживання та інвестування.
24. Інвестиційна функція фінансів домогосподарств реалізується в результаті зростання обсягів поточного особистого споживання.
25. Інвестиційна функція фінансів домогосподарств реалізується шляхом утворення та розміщення особистих заощаджень.
26. Форма розміщення заощаджень домогосподарств впливає на інвестиційні можливості національної економіки.
27. Наявність об'єктивних фінансових ризиків зумовлює для домогосподарств необхідність диверсифікувати форму розміщення особистих заощаджень.
28. Обмежений доступ до інформації – одна з причин формування заощаджень домогосподарств у готівці.
29. Негативний фінансовий досвід зумовлює здійснення домогосподарствами організованих заощаджень.
30. Інтереси розвитку національної економіки потребують здійснення домогосподарствами заощаджень у формі придбання товарів тривалого користування.
31. Високий рівень довіри населення до інститутів державного управління продукує велику частку заощаджень домогосподарств у криптовалюті.
32. Невмотивовані заощадження домогосподарств виникають у результаті перевищення рівня платоспроможності населення над рівнем його поточних потреб.
33. Наявність зручних фінансових інструментів – важлива умова зростання обсягу та поліпшення структури заощаджень домогосподарств.
34. Демографічні чинники практично не впливають на розміри та структуру заощаджень домогосподарств.
35. За змістом особисті фінанси тотожні фінансам домогосподарств.
36. Спосіб життя людини визначає особливості персональних фінансів.
37. Основу розвитку особистих фінансів складають потреби індивідуального відтворення.
38. Активи людського капіталу – це результат формування раціональної структури джерел і напрямків інвестування в нього.
39. Самоінвестування – це метод формування та використання приватних фондів фінансування розвитку людського капіталу.
40. Забезпечення фінансування розвитку людського капіталу – це сфера відповідальності всіх економічних суб'єктів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

- законодавчо-нормативні акти:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. №436-IV (розділи II, III, IV).
2. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18 жовт. 2018 р. № 2597-VIII.
3. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1555-VII.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 груд. 2017 р. № 2258-VIII.
5. Про внесення змін до Концепції з ІТ-централізації у системі управління державними фінансами : розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 бер. 2020 р. № 215-р.
6. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 3 лют. 2016 р. № 43.
7. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 15 квіт. 2015 р. № 215.
8. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : постанова Кабінету Міністрів України від 29 лип. 2015 р. № 537.
9. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : постанова Кабінету Міністрів України від 20 серп. 2014 р. № 375.
10. Про затвердження Положення про резервний фонд Кабінету Міністрів України : Постанова Верховної Ради України від 22 лют. 1996 р. № 62/96-ВР.
11. Про затвердження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 бер. 2002 р. № 415.
12. Про затвердження Положення про порядок формування та використання банками резервного фонду : Постанова Національного банку України від 8 серп. 2001 р. № 334.
13. Про Національну комісію з цінних паперів і фондового ринку України : указ Президента України від 23 лист. 2011 р. № 1063/2011.
14. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 16 жовт. 2012 р. № 5463-VI.
15. Про Рахункову палату : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 576-VIII.

16. Про схвалення Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 лист. 2021 р. № 1467-р.
17. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2021 р. № 1805-р.
18. Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю : Закон України від 6 лют. 2018 р. № 2275-VIII.
19. Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : постанова Кабінету Міністрів України від 8 вер. 2016 р. № 613.
20. Про фінансову реструктуризацію : Закон України від 14 черв. 2016 р. № 1414-VIII.

- *підручники, навчальні посібники, монографії, наукові доповіді:*

1. Бак Н.А. Фінанси. Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2019. С. 122-197.
2. Білоусова О.С. Взаємодія держави та підприємств у фінансовому забезпеченні економічного розвитку : монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2017. 340 с.
3. Бюджетна політика: прагматичні підходи до стратегічних рішень / К.В. Аврамченко, А.Л. Дешко, Я.А. Жаліло та ін. Київ : СТ-ДРУК, 2016. 112 с.
4. Голубка С.М. Інституціалізація фінансового господарства України (історична ретроспектива). ДННУ “Акад. фін. управління”. Київ, 2013. 453 с.
5. Горин В.П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 516 с.
6. Жигалкевич Ж.М., Кам’янська О.В. Фінансовий менеджмент. Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2022. 214 с.
7. Кізима Т.О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку. Київ : Знання, 2010. 431 с.
8. Ковтун А. Сальдо великих грошей. Історія фінансово-банківської системи України у спогадах причетних. Київ : Букрек, 2020. 480 с.

9. Львовчкін С.В., Федосов В.М., Юрій С.І., Юхименко П.І. Фінансова думка України. Енциклопедія / за наук. ред. В.М. Федосова. Київ : Кондор; Тернопіль : Економічна думка. 2010. У 3 т. Т.2 2010. 584 с.
10. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання. Київ: Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2020. 438 с.
11. Людський розвиток в Україні: історичний вимір трансформації державної соціальної політики : монографія / за ред. Е.М. Лібанової. Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2014. 380 с.
12. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти) : монографія. Київ : КНЕУ, 2005. 240 с.
13. Проблеми та перспективи зміцнення стійкості фінансової системи України : аналіт. доп. / за наук. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2021. 104 с.
14. Стійкість державних фінансів України у довгостроковій перспективі : кол. моногр. / І.О. Луніна, О.С. Білоусова, Д.В. Твердохлібова та ін.; за ред. І.О. Луніної. Київ, 2020. 364 с.
15. Теорія фінансів : підручник / Юхименко П.І. та ін.; за ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
16. Тулай О.І. Державні фінанси і сталий людський розвиток : концептуальні домінанти та діалектична єдність : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 415 с.
17. Управління державними фінансами: фіскальні правила, ризики, міжнародні стандарти / за ред. Т.І. Єфименко; ДННУ «Акад. фін. управління». Київ, 2019. 496 с.
18. Фінанси : підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2017. 720 с.
19. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. Київ : Знання, 2008. 611 с.
20. Фінанси. Бюджет. Податки: національна та міжнародна термінологія: У 3-х т. / Ін-т світ. екон. і міжнар. відносин НАНУ, ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Т.І. Єфименко. Київ, 2010.
21. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / В. Опарін та ін.; за заг. ред. В. Опаріна, В. Федосова. Київ : КНЕУ, 2016. 695 с.
22. Хлевицька Т.Б. Фінансове планування та бюджетування: навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2021. 130 с.
23. Хомутенко А.В. Сучасна парадигма управління державними фінансами України : монографія. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 384 с.
24. Шевчук О.А. Система державного фінансового контролю: формування та розвиток в Україні : монографія. Ірпінь : Університет ДФС України, 2016. 378 с.

- 25.Юхименко П.І. Льовочкін С.В., Федосов В.М., Юрій С.І. Фінансова думка України. Монографія / за наук. ред. В.М. Федосова. Київ : Кондор; Тернопіль : Економічна думка. 2010. У 3 т. Т.1 2010. 687 с.
- 26.Юрій С.І., Льовочкін С.В., Федосов В.М., Юхименко П.І. Фінансова думка України. Хрестоматія / за наук. ред. В.М. Федосова. Київ : Кондор; Тернопіль : Економічна думка. 2010. У 3 т. Т.3. Ч. 1 2010. 471 с.
- 27.Юрій С.І., Льовочкін С.В., Федосов В.М., Юхименко П.І. Фінансова думка України. Хрестоматія / за наук. ред. В.М. Федосова. Київ : Кондор; Тернопіль : Економічна думка. 2010. У 3 т. Т.3. Ч. 2. 2010. 734 с.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Законодавство України : Верховна рада України : *веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Звітність : Державна казначейська служба України : *веб-сайт*. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
3. Статистика : Національний банк України : *веб-сайт*. URL: <https://bank.gov.ua/>
4. Статистична інформація : Державна служба статистики України : *веб-сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Bureau of Economic Analysis. URL: <https://www.bea.gov/>.
6. UN Comtrade Database / United Nations. URL: <https://comtrade.un.org/>
7. World Development Indicators. URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>

[illegible]

Навчальне видання

Бак Наталія Андріївна

ФІНАНСИ

Частина I

Збірник тестових завдань

Літературний редактор ***О.В. Лукул***

Технічне редагування та обкладинка ***О.М. Кудрінська***

Підписано до друку 09.02.2024. Формат 60 x 84/16.

Папір офсетний. Друк різнографічний.

Ум.-друк. арк. 6,1. Обл. вид. арк. 6,6. Зам. Н-009.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.